

MIRELA IOVU, CEC Bank: "Ar trebui finanțate, cu prioritate, proiectele care aduc creștere economică" **PAGINA 2**

■ **RADU GRAȚIAN GHEȚEA:** "Băncile ar trebui să facă parte din comisiile care aprobă proiectele" **PAGINA 3**

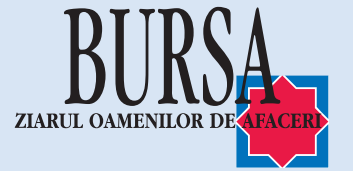
■ **ANDREI CHENDI, DLAF:** "POSDRU și PNDR, cea mai mare pondere a suspiciunilor de fraudă confirmate anul trecut" **PAGINA 4**

■ **Proiectele de mediu vor trece sub coordonarea Ministerului Fondurilor Europene** **PAGINA 5**

■ **Ministerul Agriculturii vizează o nouă abordare pentru atragerea banilor europeni** **PAGINA 7**

■ **Plățile către beneficiarii POS CCE au depășit 40% din fondurile UE alocate** **PAGINA 8**

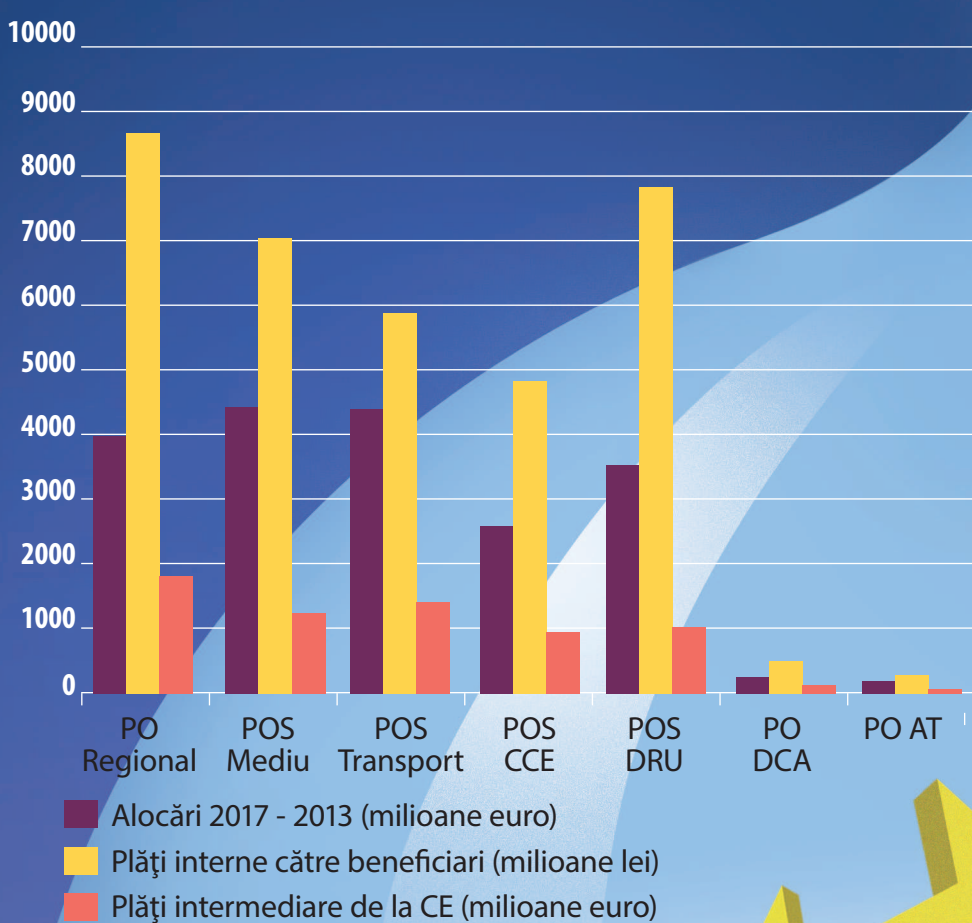
■ **KLAUS IOHANNIS:** "Comunitățile locale trebuie sprijinite să acceseze fonduri europene" **PAGINA 12**

Supliment distribuit gratuit împreună cu ziarul BURSA

REFORMA SISTEMULUI DE ABSORBȚIE A FONDURILOR EUROPENE

STADIUL ABSORBȚIEI PE FIECARE PROGRAM OPERAȚIONAL 31 mai 2014

EVOLUȚIA RATEI DE ABSORBȚIE

DATA	RATA DE ABSORBȚIE
30 aprilie 2012	7.46%
31 decembrie 2012	11.47%
31 mai 2013	15.80%
31 mai 2014	34.78%
6 iunie 2014	35.36%

FONDURI STRUCTURALE ȘI DE COEZIUNE 6 iunie 2014

Proiecte depuse	43.125
Contracte semnate	13.639
Plăți interne beneficiar	41.36% (alocat 2007 - 2013)
Plăți rambursate de CE (total)	45.24% (alocat 2007 - 2013)

Janusz Lewandowski, comisarul european pentru buget:

"Îmbunătățirea absorbției, esențial legată de problema capacității administrative a României"

Sursa foto: ec.europa.eu

Îmbunătățirea managementului și absorbției fondurilor europene este esențial legată de problema fundamentală a capacității administrative a României, apreciază Janusz Lewandowski, comisarul european pentru buget. Capacitatea administrativă a României s-a dovedit a fi un element crucial de blocaj în absorbția din cadrul programelor în derulare, finanțate în perioada 2007-2013, ne-a spus oficialul european într-un interviu. Actuala rată de absorbție (n.r. circa 35%) nu este așa bună, dar s-a îmbunătățit semnificativ față de 2013, consideră comisarul Lewandowski.

Reporter: Stimate domnule comisar Lewandowski, care sunt, în opinia dumneavoastră, soluțiile pentru îmbunătățirea absorbției fondurilor europene în perioada 2014-2020, în statele membre cu probleme, precum România?

Janusz Lewandowski: Cred că îmbunătățirea managementului și absorbției fondurilor europene este esențial legată de problema fundamentală a capacității administrative a României. Capacitatea administrativă s-a dovedit a fi un element crucial de blocaj în absorbția din cadrul programelor în derulare, finanțate în perioada 2007-2013. Iar gradul de absorbție trebuie majorat substanțial. Îmbunătățirea eficacității sistemului de licitații publice este, de asemenea, un alt element cheie pentru creșterea absorbției.

Probabil este mult loc de îmbunătățire în sistemul de management al fondurilor europene. Este nevoie de o reducere mai mare a poverii birocratice prin reorganizarea și simplificarea procedu-

rilor, coordonarea trebuie să fie mai bună la toate nivelurile, iar capacitățile administrative trebuie întărite în tot sistemul, inclusiv pentru beneficiari.

Trebuie să adaug că, pentru programarea 2014-2020, unul din principalele criterii este impactul concret al proiectului. Cu alte cuvinte, proiecte cu finanțare europeană trebuie să aibă un impact concret, tangibil și rapid. Fiecare program va avea "pietre de hotar" și ținte, care vor fi supuse unor evaluări intermediare.

Reporter: Cum comentați evoluția României în absorbția fondurilor? România a avut și mai are probleme în atragerea banilor alocați pentru perioada 2007-2013. Acum rata de absorbție este de circa 35%. Este un rezultat bun sau rău?

Janusz Lewandowski: O asemenea rată de absorbție nu este așa bună, dar s-a îmbunătățit semnificativ față de 2013. Cu toate acestea, provocarea reală va fi ca România să utilizeze corect

restul de 65% din fondurile disponibile până la finalul anului viitor, când expiră termenul limită. Un factor cheie în acest moment este ca autoritățile să se asigure că proiectele contractate sunt efectiv implementate astfel încât absorbția finală să fie cât mai mare, iar investițiile să fie calitative.

Reporter: Care sunt instrumentele potrivite prin care putem monitoriza și controla mai bine modul de cheltuire a fondurilor europene?

Janusz Lewandowski: În primul rând țin să menționez un aspect foarte important: erorile de cheltuire și fraudarea fondurilor europene reprezintă un procent mic. Conform Curții de audit, rata erorilor tehnice este între 4 și 6% din totalul plăților efectuate din bugetul european, iar fraudele sunt între 0,25% și 0,5% din totalul plăților. Așa că 95% din fondurile europene sunt cheltuite corect.

Evident că asta nu înseamnă că totul este perfect și că nu mai

avem nimic de îmbunătățit. Dimpotrivă. Rolul Comisiei este să caute mereu modalități de îmbunătățire pentru fondurile cheltuite în Europa. Cu toate acestea, statele membre nu pot solicita reduceri de personal și diminuări de buget în instituțiile europene, dar și o performanță mai bună în monitorizarea cheltuirii resurselor.

Una din cele mai bune metode de a reduce rata erorilor este să simplifici regulile pentru proiectele finanțate. Curtea de audit susține că motivul principal al erorilor este complexitatea regulilor.

De aceea, prioritatea mea a fost simplificarea regulilor de accesare a fondurilor europene. Am reușit să introducem în programarea 2014-2020 peste 120 de măsuri de simplificare a regulilor de finanțare. Astea sunt vești bune pentru afacerile, orașele, regiunile, oamenii de știință și studenții din România, care depind de fondurile europene.

ALINA TOMA

(continuare în pagina 6)

BANCI

Mirela Iovu, CEC Bank: "Ar trebui finanțate, cu prioritate, proiectele care aduc creștere economică"

● "Gradul de absorbție estimat de autoritățile de resort pentru data de 31 decembrie 2015 este cuprins între 50%-80%"

Cei care doresc să acceseze fonduri europene trebuie să se implice în „scrierea” proiectelor pe care vor să le implementeze, furnizând firmelor de consultanță cu care lucrează detaliile afacerii în care specialiștii sunt ei și nu să lase totul în mâna consultanților, este de părere doamna Mirela Iovu, vicepreședinte CEC Bank.

„Nu spunem că acești consultanți nu ar fi persoane responsabile ori profesioniste, ci spunem că ar fi indicat pentru binele și viitorul lor ca antreprenorii să cunoască chiar și ultimul și cel mai mic amănunt despre proiect”, ne-a spus domnia sa, adăugând: „A doua recomandare se referă la colaborarea beneficiarilor cu instituția financiară cu care vor implementa proiectul, încă din faza de inițiere a proiectului și nu după semnarea contractului de finanțare, așa cum se întâmplă de obicei, ceea ce a dus și la un număr mare de proiecte neimplementate din lipsă de finanțare, nefiind bancabile”.

În opinia vicepreședintelui CEC Bank, în primul rând, ar trebui finanțate acele tipuri de proiecte care vor aduce în economie o creștere semnificativă, dezvoltarea infrastructurii, cu accent pe implementarea proiectelor majore sau creșterea competitivității IMM-urilor, atât din agricultură, cât și din industrie și servicii: „Este necesară o orientare a finanțărilor către investiții în ramuri care să susțină producția internă pentru a se ajunge la un nivel de performanță asemănător cu al altor state membre ale Uniunii Europene”.

Mirela Iovu apreciază că identificarea unor soluții care să conducă la creșterea gradului de absorbție a fost o preocupare continuă atât la nivelul instituțiilor implicate în gestionarea fondurilor europene, cât și la nivelul sistemului bancar, ca partener important în susținerea din punct de vedere financiar a implementării proiectelor eligibile.

Domnia sa ne-a spus: „Un impact semnificativ considerăm că l-au avut măsurile care au condus la deblocarea, în cursul anului 2013, a tuturor programelor care fuseseră presuspendate anterior. Reluarea plăților de către Comisia Europeană, precum și introducerea mecanismului plăților directe, măsură prin care s-a asigurat onorarea într-un timp foarte scurt a cererilor de plată depuse de către beneficiari, a condus la o creștere importantă a gradului de absorbție. Astfel, dacă la finele anului 2012 gradul de absorbție pe instrumente structurale era de 11,47%, nivelul înregistrat la data de 31 decembrie 2013 a fost de 33,47%.”

Conform cifrelor publicate de autorități și statisticieni, ritmul înregistrat în primele cinci luni din 2014 pare să fie mai puțin accelerat față de cel înregistrat în aceeași perioadă a anului anterior și de aceea, pentru o estimare fundamentată a rezultatelor pentru finele anului 2014, este necesară o analiză detaliată a tuturor factorilor care influențează acest proces. Gradul de absorbție estimat de autoritățile de resort pentru data de 31 decembrie 2015 este cuprins între 50%-80%, iar pentru atingerea lui se continuă eforturile și demersurile necesare pentru implementarea de noi măsuri de îmbunătățire a întregului cadru”.

Potrivit vicepreședintelui CEC Bank, pe lângă identificarea de măsuri care să asigure o bună gestionare a banilor europeni, este important să se identifice acele părghii care să asigure și implementarea în practică a acestor măsuri. „De multe ori, măsuri foarte bune nu au avut efectul scontat deoarece nu au fost asigurate resursele financiare sau umane necesare”, a explicat doamna Iovu.

Referitor la reforma sistemului de absorbție propusă pentru perioada de programare 2014-2020, reprezentantul CEC Bank apreciază în mod deosebit decizia de concentrare

“Externalizarea unor activități derulate în prezent de către Autoritățile de Management/Organismele Intermediere, către firme de consultanță specializate și bănci comerciale ar putea conduce la scurtarea timpilor de implementare a unui proiect”.

a funcției de Autoritate de management la nivelul a doar trei ministere (MFE, MDRAP și MADR): “Considerăm că această măsură vine să răspundă la multiplele probleme ridicate în perioada de programare anterioară, legate de asigurarea unui mod de lucru unitar, pe multe paliere, începând cu faza de depunere a proiectelor și continuând cu evaluarea, selecția sau onorarea în termenele stabilite a cererilor de rambursare. Considerăm că în baza experiențelor acumulate de fiecare Autoritate de management se poate asigura un schimb de bune practici, astfel încât să fie susținute în continuare modalitățile de lucru care asigură simplificarea întregului proces, concomitent cu întărirea procesului de monitorizare și control.

Deși se pregătește noua perioadă de programare, în paralel se continuă

și implementarea proiectelor contractate în perioada 2007-2013, astfel încât gradul de absorbție va fi influențat și de modalitatea prin care se va asigura implementarea acestor proiecte și evitarea dezangajării de sume la finalul anului 2015”.

În plus, a existat și o implicare susținută a băncilor care au venit în întâmpinarea beneficiarilor care până în prezent nu au reușit să-și asigure resursele financiare necesare implementării proiectelor lor, a mai spus sursa citată: “În acest context, considerăm necesară susținerea în continuare a unor campanii de informare a beneficiarilor asupra necesității de a-și stabili structura de finanțare a proiectului, încă din faza de elaborare. Considerăm de asemenea că externalizarea unor activități derulate în prezent de către Autoritățile de Management/Organismele Inter-

mediare, către firme de consultanță specializate și bănci comerciale ar putea conduce la scurtarea timpilor de implementare a unui proiect (de la depunere, selecție, până la finanțarea și finalizarea proiectului) și implicit o mai rapidă absorbție a fondurilor europene”.

Măsurile propuse până în prezent pentru îmbunătățirea cadrului de accesare a fondurilor europene au plecat de la problemele întâmpinate până în acest moment, mai precizează vicepreședintele CEC Bank: “Aceste probleme se identifică pe fiecare etapă implicată de acest proces, pornind de la calitatea proiectelor elaborate, stabilirea criteriilor de selecție, identificarea unor conflicte de interese în desfășurarea achizițiilor publice, acordarea unei atenții diminuate identificării resurselor financiare necesare pentru implementarea proiectelor, întârzieri în onorarea cererilor de plată, și altele.”

CEC Bank a lansat o serie de produse și servicii dedicate celor care doresc să dezvolte proiecte cu fonduri europene, urmărind specificul derulării acestor proiecte. Aceste produse au ca destinație prefinanțarea parțială sau integrală a grantului, cofinanțarea cheltuielilor eligibile sau a cheltuielilor neeligibile aferente proiectelor.

De asemenea, potrivit reprezentanților băncii, s-a dezvoltat o rețea de birouri de consiliere în toate sucursalele județene (42 la număr în acest moment), în care clienții sunt întâmpinați de personal specializat pe acest domeniu de activitate (aproximativ 200 de funcționari ai băncii implicați cu prioritate în activitatea acestor birouri).

“Finanțările acordate de bancă se adresează unor domenii de activitate variate, fiind susținute investiții în

sectorul productiv, eficiența energetică, dezvoltarea mediului de afaceri, reabilitare infrastructură drumuri comunale și județene, turism, dezvoltarea de activități non-agricole în mediul rural etc.”, ne-a spus Mirela Iovu.

Domnia sa mai adaugă: “Începând cu anul 2007 și până în prezent, CEC Bank s-a implicat în susținerea politicilor și programelor din cadrul obiectivelor Convergență, Politicii Agricole Comune și a Politicii Comune de Pescuit. Banca s-a implicat atât în finanțarea proiectelor de investiții, cât și în prefinanțarea subvențiilor din fonduri europene, prin acordarea de credite pentru asigurarea capitalului de lucru. Până în prezent, au fost finanțate peste 22.000 de clienți, valoarea granturilor aferente fiind de peste 7 miliarde lei”.

CEC Bank s-a implicat în finanțarea de proiecte integrate, implementate în zonele rurale de către Administrațiile Publice Locale, atât pentru dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale, economice cât și de protecția mediului înconjurător, potrivit doamnei Iovu. De asemenea, banca a finanțat proiecte ale unor municipalități și consilii județene pentru implementarea de proiecte pentru infrastructura edilitară modernă (infrastructura de apă, apă uzată, alimentare cu apă, canalizare, dezvoltarea sistemelor de management a deșeurilor) și de reabilitare a unor obiective de interes cultural prin care s-a adus un aport important la regenerarea economică și socială a comunității.

Dintre acestea, Mirela Iovu amintește reabilitarea centrului istoric exterior, a fortificației de tip Vauban și reconstituirea latură de vest a Cetății Alba Carolina sau reabilitarea Cetății Deva. ■

Valoarea granturilor aferente finanțărilor CEC Bank - peste 7 miliarde lei.

TRAIAN HALALAI, EXIMBANK:

“România, pe drumul cel bun la atragerea banilor europeni”

● “Sunt create toate premisele ca anul 2014 să fie unul de vârf pentru atragerea fondurilor europene”

sau suspendate în diverse faze - sunt în acest moment operaționale.

“Dacă luăm în calcul și faptul că, recent, autoritățile au adoptat un întreg pachet de măsuri pentru eficientizarea plăților către beneficiari și eliminarea blocajelor în implementarea proiectelor finanțate din fonduri europene, cred că sunt create toate premisele ca anul 2014 să fie unul de vârf pentru atragerea fondurilor europene”, ne-a spus domnul Halalai.

Președintele EximBank consideră că sănătatea și educația sunt două domenii care ar trebui să fie considerate prioritare pentru atragerea de fonduri europene: “O suplimentare a alocărilor bugetare cu fonduri europene ar putea determina progrese majore în cele două domenii mai ales în direcția creșterii eficien-

ței, a calității, dar și a accesibilității”.

Bilanțul României în ceea ce privește rata de absorbție a fondurilor europene ține în mare parte de lipsa de experiență atât în scrierea proiectelor, cât și în administrarea lor, consideră președintele EximBank, care precizează: “La aceasta se adaugă și faptul că, cel puțin până în prezent, nu s-a găsit formula de echilibru între birocrăția specifică și ritmul absorbției, abordările mergând fie spre simplificarea birocrăției și accelerarea absorbției cu un risc mai ridicat de respingere, fie pe menținerea unor proceduri mai sticte, cu o absorbție mai redusă, dar cu riscuri scăzute. Este de așteptat ca formula actuală să se dovedească mult mai eficientă, mai ales că se va lucra pentru prima oară pe baza unui

Acord de Parteneriat care descrie modul în care România va cheltui banii, către ce zone vor merge fondurile în perioada 2014 - 2020”.

EximBank și-a propus să se implice activ și pe segmentul susținerii proiectelor derulate cu fonduri europene. “Putem oferi celor care au «proiecte europene» atât facilități destinate cofinanțării și prefinanțării proiectelor, cât și scrisori de confort angajante sau neangajante”, ne-a spus domnul Halalai, adăugând: “În plus, EximBank poate garanta creditele contractate de companii de la alte bănci comerciale pentru implementarea proiectelor susținute din fonduri structurale”.

Potrivit președintelui băncii, anul trecut, EximBank a contribuit la absorbția de fonduri europene prin acordarea de credite și

EximBank a contribuit la absorbția de fonduri europene prin acordarea de credite și emiterea de garanții în valoare totală de aproape 200 de milioane de lei.

emiterea de garanții în valoare totală de aproape 200 de milioane de lei, beneficiarii ai acestor fonduri fiind în special întreprinderile mici și mijlocii. În ceea ce privește domeniile de activitate, aproape jumătate din proiectele susținute s-au concentrat în zona cercetării-dezvoltării. ■

COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA

ROVINARI CRAIOVA II DIVIZIA MINIERA ISALNITA TURCENI

ENERGIA PĂMÂNTULUI ROMÂNESC

AUTORITATI

ÎN ABSORBȚIA FONDURILOR,

“Provocările României sunt capacitatea administrativă și achizițiile publice”

(Interviu cu Angela Filote, șeful reprezentanței CE în România)

Reporter: Ce ar trebui să facă România pentru creșterea gradului de absorbție?

Angela Filote: România are nevoie de o mai bună priorizare a finanțării publice spre politici publice cu impact direct și măsurabil asupra dezvoltării economice și creării de locuri de muncă. Cu cât se cunosc mai bine nevoile de intervenție publică, cu atât poate crește concentrația finanțării europene pe aceste domenii. Asta duce nu numai la o mai bună absorbție a fondurilor, dar și la o creștere a capacității de a produce schimbare pozitivă în economie și societate.

Aceste lucruri sunt reflectate în Acordul de Parteneriat UE-România pentru perioada 2014-2020, care este acum în discuție între Comisia Europeană și autoritățile române, după mai mult de 16 luni de consultări informale. Odată prioritățile și alocările aferente alocate, este important ca procedurile de accesare a finanțării să păstreze un echilibru optim între capacitatea pieței de a formula cereri de finanțare conform acestor priorități și nevoia de a se

asigura folosirea corectă a sprijinului nerambursabil primit.

Reporter: Procedura de accesare a fondurilor europene a fost simplificată, în ultima vreme. Ce părere aveți despre modul în care a fost realizat acest demers?

Angela Filote: Într-adevăr, putem vorbi de unele ajustări de natură administrativă, care au ca efect creșterea ratei de absorbție. Pentru perioada 2007-2013, România nu a ales versiunea simplificată a procedurilor de accesare a fondurilor, și asta a mărit burocrăția. Sperăm ca acest lucru să se schimbe în perioada 2014-2020, prin luarea măsurilor care să permită autorităților și operatorilor din România un acces mai simplu la fondurile europene.

Simplificarea regulilor de decontare este esențială și benefică, pentru că, pe de o parte, reduce încărcarea administrativă și permite autorităților să se concentreze pe evaluarea

rezultatelor proiectelor și, pe de altă parte, asigură celeritatea plăților către beneficiari.

Reporter: Care sunt cele mai mari probleme întâlnite în accesarea fondurilor europene?

Angela Filote: Trebuie în primul rând spus că, anul trecut, rata absorbției s-a dublat, și s-a evitat și dezangajarea fondurilor nefolosite, dar pericolul nu a trecut. Gestionarea fondurilor UE nu este un lucru ușor și necesită un sistem riguros și o capacitate administrativă considerabilă.

Provocările cu care România încă se confruntă sunt capacitatea administrativă și sistemul de achiziții publice. Noi lucrăm împreună cu autoritățile pentru a îmbunătăți cele două domenii, dar sigur că mingea este în terenul României. Noi putem oferi doar sprijin financiar și exemplul altor țări care au găsit soluții la aceste probleme.

Reporter: Considerați că au fost

rezolvate în parte aceste probleme și care sunt cele care persistă?

Angela Filote: Un lucru este cert: în acest moment nu avem nicio întrerupere a plăților pentru România, o situație radical diferită față de cea de acum câțiva ani, când am avut astfel de întreruperi din cauza disfuncționalităților din sistem. Problemele care încă rămân de rezolvat se discută în acest moment între Comisie și autoritățile naționale în procesul de adoptare a Acordului de Parteneriat, tocmai pentru a pune accentul pe calitatea proiectelor și pe impactul lor concret asupra oamenilor, asupra locurilor de muncă și asupra economiei.

Capacitatea administrativă, un sistem robust de achiziții publice, o abordare a cheltuiii fondurilor axată pe obținerea de rezultate concrete și capacitatea de evaluare a impactului, toate acestea sunt aspecte încă aflate în discuție în vederea adoptării Acordului de Parteneriat.

Reporter: Vă mulțumesc!

A consemnat
ALEXANDRU COSTEA

“Pentru perioada 2007-2013, România nu a ales versiunea simplificată a procedurilor de accesare a fondurilor, și asta a mărit burocrăția. Sperăm ca acest lucru să se schimbe în perioada 2014-2020”.

DORU LIONĂCHESCU:

“Externalizarea serviciilor de management a fondurilor UE, soluția pentru o absorbție ridicată”

Doru Lionăchescu

Oarecare îmbunătățire în procesul de accesare a fondurilor europene se observă, este de părere consultantul Doru Lionăchescu, care ne-a precizat: „Și administrația, și consultanții și chiar și clienții au mai învățat cum se trag acești bani. S-a mai intervenit în forță și cu DNA-ul, au mai fost închise unele «robinețe», deci o îmbunătățire se simte, dar nu cred că este vreoa șansă ca România să intre pe creștere economică prin absorbția acestor bani. Nu am așteptări prea mari în ceea ce privește atragerea de fonduri europene. Până acum, a fost mult mai ușor ca toată lumea să speră la acești bani în loc să facă o schimbare structurală în cadrul aparatului de stat, de exemplu. A fost un fel de «fata morgana»”

Noi avem o problemă în generarea de proiecte - în toate domeniile - atât în sectorul privat, cât și în privatizare, infrastructură etc., consideră Doru Lionăchescu, subliniind că la acest lucru se adaugă și biro-

crăția excesivă din cadrul domeniului public.

„Probabil că soluția ar fi fost externalizarea serviciilor de management al fondurilor. Puteau fi oricât de multe firme care să asigure canalizarea fondurilor UE, să se creeze o competiție care să genereze prețuri mici etc. Acest fapt ar fi însemnat, însă, să se pună capăt tuturor grupurilor de interese”, a conchis domnia sa.

Cristian Pârvan: “Trebuie întreprinse acțiuni ferme de soluționare a oricăror piedici ce stau în calea absorbției banilor europeni”

Pentru exercițiul bugetar 2007-2013 trebuie intensificat procesul de verificare pe teren a stadiului de implementare a proiectelor de mediu și transport, cu acțiuni ferme de soluționare a oricăror piedici administrative sau financiare (asigurarea cofinanțării), po-

triv lui Cristian Pârvan, secretarul general al Asociației Oamenilor de Afaceri din România (AOAR).

„În general, trebuie verificate stadiile de implementare a tuturor proiectelor aflate în derulare și responsabilizarea administrațiilor locale în valorificarea fondurilor europene alocate”, ne-a spus domnia sa.

Programarea financiară 2014-2020 este încă în faza de definitivare, în urma prelucrării unor puncte de vedere exprimate în cadrul dezbaterii publice a programelor sectoriale și a observațiilor primite de la Comisia Europeană. În aceste condiții, mediul de afaceri susține propunerea ministrului fondurilor europene Eugen Teodorovici de a se examina și reglementa aprobarea oficială a începerii derulării unor proiecte ce se încadrează în strategia Europa 2020, plățile urmând să se facă de la buget și să fie decontate imediat de la CE, simultan cu aprobarea programelor operative, potrivit lui Cristian

Pârvan.

Domnia sa ne-a precizat: „În acest fel, se poate asigura încă din 2014 o absorbție mai mare a fondurilor europene. Trebuie urgentată aprobarea Master Planului de Transport și punerea în execuție cu maximă celeritate a lucrărilor, deja de notorietate. Printre cele prioritare se numără Programul de Competitivitate cu accent pe inovare, îndeosebi proiectele cu implicații în educație și sănătate. De dorit ar fi ca oferta de produse gândite, fabricate și comercializate în România și la export să devină mult mai consistentă, iar numărul de locuri în domeniul tehnologic de vârf să crească cu minim 50.000 -100.000”.

Printre altele, Cristian Pârvan susține că, „la nivelul convergenței reale”, din punct de vedere al veniturilor medii, România ar trebui să ajungă cel puțin la 50% din media UE.

EMILIA OLESCU

“Băncile ar trebui să facă parte din comisiile care aprobă proiectele”

(Interviu cu Radu Grațian Ghețea, președintele Asociației Române a Băncilor)

Reporter: Ce ar trebui să facem pentru a îmbunătăți absorbția fondurilor europene în perioada de programare 2014 - 2020?

Radu Grațian Ghețea: În primul rând, trebuie să încercăm să nu mai repetăm greșelile din perioada de programare precedentă. De asemenea, ar fi bine să promovăm experiențele pozitive din acest domeniu.

Trebuie să reducem burocrăția, pentru că trebuie parcurși foarte mulți pași până când antreprenorii reușesc să obțină fondurile pe care le doresc.

Plecând de la analiza acestui flux împovărat pentru client, noi, Asociația Română a Băncilor (ARB) am propus ca băncile să fie implicate în procesul de autorizare a proiectelor într-o fază aflată mult în amonte față de cea din prezent.

Primul pas în această direcție s-a făcut prin introducerea scrisorii de confort. Aceasta a fost neangajantă, la început, pentru ca, apoi, să devină angajantă. Emiterea scrisorii de confort presupune ca băncile să analizeze cererea clienților înainte ca aceștia să primească autorizație din partea Autorității de Management. Aceasta a devenit o componentă a dosarului pe care clientul trebuie să îl dețină la autoritate.

Introducerea scrisorii de confort a îmbunătățit procesul, însă, în timp, s-a dovedit că are anumite neajunsuri. Între momentul emiterii scrisorii și cel al solicitării creditului, trece o perioadă îndelungată de timp, în care situația financiară și garanțiile clienților pot suferi modificări importante, ceea ce face ca acordarea împrumutului să nu mai poată fi posibilă.

În acest context, ARB a venit către Ministerul Fondurilor Europene cu o nouă propunere, ca băncile să se poată implica în procesul de autorizare într-o fază incipientă. Mai exact, comisia din cadrul Autorităților de Management care acordă avizul pentru proiecte să aibă în componență un reprezentant al unei bănci. Acesta va putea spune, în cadrul comisiei, dacă acceptă sau nu să finanțeze proiectul, iar dacă avizul este pozitiv, solicitantul poate merge direct la respectiva bancă pentru a solicita creditul.

În acest fel, va dispărea perioada care trece de la momentul obținerii acceptului de principiu al băncii și primirea avizului de la Autoritatea de Management.

Această idee nu este ușor de pus în practică, având în vedere că Autoritățile de Management au un anumit

regulament de funcționare, care nu poate fi modificat peste noapte.

Dacă în perioada de programare 2014 - 2020 vom îmbunătăți sistemul birocratic, atunci vom îmbunătăți procesul de accesare a fondurilor europene.

De asemenea, cred că ar trebui să evităm să acordăm în continuare

încredere unor antreprenori care au dovedit că nu sunt buni administratori de afaceri.

În alte țări europene, persoanele care au falimentat o companie nu pot să își deschidă una nouă, ci trebuie să fie salariați. La noi, nu există nicio restricție în acest sens.

ARB se află în discuții cu Auto-

ritatea Națională pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, în vederea creării unei baze de date similare Biroului de Credit, unde să fie înscrise persoanele responsabile pentru falimentarea unor companii.

Înscrierea în această bază de date nu înseamnă că respectivele persoane nu vor mai avea acces la creditare.

Baza de date nu ar fi o listă neagră, ci o listă cu scop informativ. Fiecare bancă ar utiliza informațiile disponibile după cum consideră de cuviință să o facă.

Un alt aspect care ar trebui îmbunătățit privește relația dintre bănci și Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii (FNGCIMM). Din cauza unui control foarte strict al modului în care sunt utilizați banii puși la dispoziția fondului, apelarea la fond este, descurajată.

Ne aflăm în discuții cu conducerea FNGCIMM pentru ca relația cu acesta să fie cât mai pozitivă, având rolul extrem de important pe care fondul îl joacă în procesul de creditare.

Reporter: Cum vedeți demersul Ministerului Fondurilor Europene să reformeze sistemul de absorbție?

Radu Grațian Ghețea: În acest

moment, avem un istoric al procesului de absorbție a fondurilor structurale, ceea ce permite autorităților să realizeze o analiză și să propună măsuri de îmbunătățire. Acest lucru nu era posibil acum patru sau cinci ani.

Mă aștept ca, în anii următori, absorbția fondurilor europene să evolueze mai bine datorită atât dorinței autorităților să reformeze sistemul, cât și faptului că beneficiarii au căpătat experiență în acest proces.

Există și firme de consultanță specializate în domeniu și cred că ar fi bine ca acestea să fie acreditate la ministerul de resort.

Unele segmente pentru care s-au făcut alocări de fonduri europene, precum cel al agriculturii și dezvoltării rurale, au mers foarte bine.

Altele, în schimb, au mers foarte slab. Un astfel de sector este cel al infrastructurii, care este afectat de Legea Achizițiilor Publice, care duce la blocarea lucrărilor pe perioada soluționării contestațiilor.

Ar trebui ca procesul să continue, iar în cazul în care se constată că există nereguli, persoanele responsabile să plătească, pentru că, altfel, finalizarea proiectelor de infrastructură este mult întârziată.

Reporter: Vă mulțumesc! ■

FINANTARE

ANDREI CHENDI, DLAF:

“POSDRU și PNDR, cea mai mare pondere a suspiciunilor de fraudă confirmate anul trecut”

● „Sistemul de absorbție al fondurilor europene, reformat prin crearea unor structuri de control puternice și dezvoltarea unei cooperări interinstituționale eficiente”

precizat că, pentru viitorul cadru financiar, Comisia Europeană recomandă orientarea autorităților mai mult către prevenția fraudei, elaborând ghiduri în acest sens care să vină în ajutorul autorităților de management pentru crearea și implementarea unei culturi organizaționale antifraudă”.

Andrei Chendi apreciază că anul 2013 s-a remarcat prin soluționarea unui număr mare de dosare, comparativ cu anul 2012. Numărul acțiunilor de control DLAF, finalizate în anul 2013, a crescut cu aproximativ 28% față de anul 2012 și cu 100% față de anul 2011, mai spune domnia sa.

Anul trecut, țara noastră a colaborat, alături de alte state membre și OLAF, la elaborarea ghidurilor de bună practică „Identificarea conflictului de interese în procedurile de achiziție publică derulate în cadrul acțiunilor structurale – ghid practic pentru manageri” și „Identificarea documentelor false în acțiunile structurale – ghid practic pentru autoritățile de management”, DLAF având un rol important în acest demers.

Pe parcursul acestui an, Departamentul a derulat o serie de sesiuni de pregătire profesională în domeniul protecției intereselor financiare ale Uniunii Europene în România, ce au avut ca scop întărirea colaborării dintre structurile de control și

discutarea dificultăților întâmpinate în practică de către entitățile de control din cadrul autorităților de management, ne-a spus Andrei Chendi.

Prevenția se realizează prin măsuri administrative ce au la bază un sistem de cooperare cu autoritățile de management, cu Autoritatea de Audit, dar și cu alte instituții care au rol în protecția intereselor financiare ale UE, ne-a explicat domnia sa.

Domnul Chendi a menționat că DLAF face parte din Grupul Interministerial Strategic (GIS), coordonat de premierul Victor Ponta, care elaborează și monitorizează politica Guvernului de prevenire a macrocriminalității, asigurând conceperea și punerea în executare a unui management eficient de luptă împotriva acesteia.

De asemenea, DLAF efectuează sau coordonează acțiuni de control în vederea identificării neregulilor, fraudelor și altor activități ilicite în legătură cu gestionarea, obținerea și utilizarea fondurilor europene și a celor de cofinanțare aferente, precum și a oricăror altor fonduri ce intră în sfera intereselor financiare ale Uniunii Europene, inclusiv a împrumuturilor și garanțiilor acordate de Banca Europeană de Investiții.

Acțiunile de control se de-

clanșează în urma unor verificări preliminare temeinice pentru identificarea indiciilor de fraudă, care au rolul de a selecta faptele care au potențial de valorificare judiciară. În ceea ce privește tipologia infracțională, acestea se încadrează în tiparul faptelor ilicite descoperite de-a lungul timpului de DLAF.

În calitate de Serviciu de coordonare antifraudă (AFCOS), DLAF

Valoarea celor 194 de proiecte ce au făcut obiectul acțiunilor de control DLAF, finalizate anul trecut, a fost de 624.466.739,13 euro.

promovează principiul absorbției corecte și sănătoase a fondurilor europene, ne-a spus Andrei Chendi, care a adăugat că, din perspectiva absorbției sănătoase, DLAF acordă sprijin autorităților de management pentru construirea unor politici antifraudă în conformitate cu cerințele UE și contribuie la elaborarea și implementarea unui cadru legal coerent și eficient.

Din punctul de vedere al absorbției corecte, DLAF veghează la gestionarea și utilizarea corectă a fondurilor europene, prin acțiuni investigative care vizează toate categoriile de fonduri europene. „Astfel, considerăm că aceste măsuri au rolul de a reduce

dezechilibrele economice dintre regiunile de dezvoltare ale României și de a echilibra disparitățile dintre România și celelalte țări membre”, a conchis domnia sa.

Valoarea celor 194 de proiecte ce au făcut obiectul acțiunilor de control DLAF, finalizate anul trecut a fost de 624.466.739,13 de euro, iar valoarea impactului financiar estimat în cazul neregulilor și posibilelor fraude descoperite a fost de 31.623.093,47 euro, potrivit DLAF.

Din datele comunicate de către autoritățile de gestionare a fondurilor europene a rezultat că, în urma controalelor DLAF, sub aspectul recuperării administrative, au fost emise procese verbale, prin care s-au constituit debite în cuantum de aproximativ 4.971.702 euro.

În 2013, valorificarea judiciară a activității DLAF s-a concretizat prin transmiterea către DNA, a unui număr de 114 note de control (din care 57 cazuri au fost constituite la solicitarea DNA), a 3 note de control către Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT), respectiv, a 3 note de control către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj, Parchetul de pe lângă Judecătoria Piatra Neamț și Parchetul de pe lângă Judecătoria Sector 1 București. ■

Cea mai mare pondere a suspiciunilor de fraudă, descoperite anul trecut de Departamentul pentru luptă antifraudă (DLAF) o deține POSDRU (programul dedicat dezvoltării resurselor umane), urmat de PNDR (programul destinat dezvoltării rurale). Șeful DLAF, Andrei Chendi, ne-a declarat, între un interviu, că în cadrul acestor programe europene care au finanțat proiectele verificate de DLAF în anul 2013, au fost identificate cele mai multe suspiciuni de fraudă săvârșite în anii anteriori.

Domnia sa ne-a precizat: „Din perspectiva investigațiilor finalizate de către DLAF în 2013, în 93 de cazuri au fost identificate posibile frau-

de, iar în 10 - posibile nereguli. În anul 2012, au fost identificate 96 de posibile fraude și 7 nereguli. Se poate vorbi astfel despre o constanță a activităților DLAF în descoperirea fraudelor și neregulilor”.

Întrebat cum pot autoritățile reforma sistemul de absorbție al fondurilor europene astfel încât să avem o mai bună prevenție a fraudei, șeful DLAF ne-a răspuns: „În opinia mea se pot identifica, cu titlu de exemplu, trei direcții concrete de acțiune care trebuie să se desfășoare concomitent: crearea unor structuri de control puternice și eficiente în cadrul autorităților de management, elaborarea și implementarea unui cadru legal solid și dezvoltarea unei cooperări interinstituționale eficiente. Trebuie

Raport DLAF 2013:

✓ a menținut modul de cooperare cu DNA (numărul de sesizări transmise de DNA și numărul valorificărilor judiciare a actelor de control către DNA sunt similare cu cele din anul 2012).

✓ a menținut modul de cooperare cu autoritățile de management (numărul de sesizări transmise de acestea, similar cu cel din 2012).

✓ a crescut eficiența echipelor de control: au fost finalizate cu 28% mai multe acțiuni de control

decât în anul 2012 și cu 100% mai multe acțiuni de control față de anul 2011.

✓ a continuat colaborarea cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), atât prin implicarea în inițiativele legislative ale acestuia sau prin participarea la toate reuniunile organizate de OLAF pentru statele membre, cât și prin cooperare operațională, asistență tehnică sau prin activități de raportare a neregulilor,

✓ a derulat verificări specifice în 290 de acțiuni de control (158 - se aflau în lucru la începutul anului, iar 132 - au fost deschise pe parcursul anului), din care, 194 au fost finalizate. Pentru cele 132 acțiuni de control deschise în anul 2013, sursa sesizării a fost: DNA - 61, OLAF - 1, Autorități de gestionare - 59, sesizare din oficiu - 3, Autoritatea de Audit de pe lângă Curtea de Conturi - 2, altele - 6.

CONTRIBUȚIA ELVEȚIANĂ

Obiectiv de angajare de 100% până la sfârșitul anului

Elveția oferă țării noastre 181 de milioane de franci Elvețieni, în baza Programului de Cooperare Elvețiano - Român. Perioada de angajare pentru aceste fonduri este de cinci ani, începând cu decembrie 2009, în timp ce perioada de rambursare este de zece ani, începând de la aceeași dată.

Angajarea fondurilor presupune ca toți banii să fie alocați pentru proiecte.

Autoritățile elvețiene au ca scop să angajeze 100% din sumă până în decembrie 2014, conform declarațiilor lui Thomas Stauffer, directorul Departamentului pentru Contribuția Elvețiană în România. Domnul Stauffer a explicat pentru ziarul BURSA că experiența în țările care au devenit membre ale Uniunii Europene în 2004 arată că angajarea tuturor fondurilor într-o perioadă de cinci ani este posibilă.

Cu privire la plata banilor, oficialul a declarat că aceasta este de mai puțin de 100%, deoarece entitățile responsabile cu implementarea au reușit să cheltuiască sume mai mici decât cele care li s-au aprobat.

Thomas Stauffer ne-a precizat: „Lucrăm îndeaproape cu partenerii români pe parcursul întregului proces, chiar și în faza de implementare. La fiecare șase luni, primim un raport pe care îl analizăm, și după aceea facem o recomandare autorităților din Elveția, de a accepta sau nu raportul. Dacă există o problemă, intrăm în contact cu cel care implementează

proiectul și încercăm să găsim o soluție. Nu așteptăm doi ani de lucruri rele să se întâmple și oprim finanțarea la sfârșit”.

În abordarea de Fonduri Tematice, promotorii proiectelor pot de asemenea accesa finanțare, care are rolul de a le permite să demareze proiectele fără a fi nevoiți să apeleze la împrumutul fondurilor necesare.

Administratorii fondurilor (Corpus Intermediar Elvețian) pentru Fondurile Tematice au o experiență largă în domeniile respective și pot contribui cu sfaturi pe perioada implementării, a declarat Thomas Stauffer.

Cu privire la o posibilă extindere în alte zone de interes în viitor, domnia sa a explicat că, datorită volumului limitat de finanțare care este disponibil, programul a fost nevoit să se concentreze pe anumite zone: „Nu se pune problema că nu am considera și alte segmente ca fiind importante. Dar nu putem face totul, așa că a trebuit să ne limităm”.

Cu privire la procesul de absorbție a fondurilor structurale, Thomas Stauffer consideră că sistemul este prea birocratizat, și că intenția autorităților de a reduce birocrăția este binevenită.

Relația dintre Autoritățile de Administrare și entitățile care implementează proiectele ar trebui să se bazeze mai mult pe cooperare și încredere decât în prezent, apreciază domnul Stauffer.

O problemă care a fost întâmpinată atât în procesul de absorbție a fondurilor structurale și în Contribuția Elvețiană privește legislația privind achizițiile publice, care blochează activitatea pentru o perioadă lungă de timp, spune oficialul, care consideră că prețul cel mai mic nu ar trebui să fie singurul criteriu folosit de autoritățile care fac achizițiile.

Programul de cooperare finanțează 85% dintre proiectele implementate de autorități și 90% dintre cele implementate de ONG-uri.

De asemenea, o finanțare ar putea fi aprobată pentru ca promotorul să angajeze un expert care să-l ajute să dezvolte propunerea finală de proiect.

După ce promotorul finalizează propunerea finală, aceasta va fi și ea analizată de către experți elvețieni din domeniul corespunzător, și după aceea, de Comitetul din capitala Elveției, care decide dacă emite sau nu aprobarea.

Thomas Stauffer ne-a precizat: „Lucrăm îndeaproape cu partenerii români pe parcursul întregului proces, chiar și în faza de implementare. La fiecare șase luni, primim un raport pe care îl analizăm, și după aceea facem o recomandare autorităților din Elveția, de a accepta sau nu raportul. Dacă există o problemă, intrăm în contact cu cel care implementează

Thomas Stauffer, directorul Departamentului pentru Contribuția Elvețiană în România: “Am avut numeroase proiecte pe care ne-am fi dorit să le finanțăm, dar, din păcate, am fost nevoiți să le refuzăm, deoarece nu am avut suficienți bani”.

Secțiunea de mediu și infrastructură are o singură subsecțiune, care privește îmbunătățirea mediului.

Secțiunea sectorului privat se concentrează pe îmbunătățirea mediului de afaceri și a accesului IMM-urilor la finanțare, îmbunătățirea legislației în domeniul financiar și îmbunătățirea solidității piețelor financiare și a instituțiilor respective, și dezvoltarea sectorului privat și promovarea exporturilor de către IMM-uri și/sau standarde.

Segmentul de dezvoltare umană și socială se concentrează pe burse de studii, cercetare și educație vocațională.

Persoanele interesate de programul de cooperare Elvețiano - Român pot afla mai multe informații pe site-ul Contribuției Elvețiene în România. ■

PROGRAME OPERATIONALE

Proiectele de mediu vor trece sub coordonarea Ministerului Fondurilor Europene

■ **POS Mediu are un grad de supraangajare de aproximativ 120%**

Investițiile de mediu au fost incluse, pentru perioada 2014-2020, în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare, conform Acordului de Parteneriat aflat încă în faza de negociere, după cum ne-a spus Ciprian Ghioc, director general în cadrul Ministerului Mediului și Pădurilor - Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Mediu (POS Mediu). Domnia sa ne-a precizat că programul va fi gestionat de Ministerul Fondurilor Europene, în calitate de Autoritate de Management, acesta fiind în pregătire și neaprobabil.

Alocarea bugetară provizorie afe- rentă sectorului de mediu este de aproximativ 3 miliarde euro din surse nerambursabile, pentru noul buget european.

În vederea creșterii gradului de absorbție, Autoritatea de Management pentru POS Mediu și-a propus realizarea mai multor măsuri, printre care se numără menținerea ritmului alert în procesarea cererilor de rambursare și a plăților către beneficiari. În acest sens, domnul Ghioc ne-a declarat: "Trebuie punctat faptul că AM POS Mediu și-a modificat și re-auditat, în cursul anului 2013, procedurile interne de lucru, astfel încât procesarea cererilor de rambursare, ce include deplasări la beneficiari pentru verificarea lucrărilor din punct de vedere tehnic și financiar se face, în prezent, în maxim zece zile, comparativ cu 55 de zile - termenul reglementat anterior".

Alte măsuri avute în vedere sunt continuarea asigurării fluxului financiar necesar plăților către beneficiari; sprijinul continuu dat beneficiarilor și mobilizarea antreprenorilor și a consultanților prin implicarea activă a tuturor factorilor decidenți, participarea la ședințele lunare de progres ale beneficiarilor și/sau organizarea de întâlniri de lucru pe teme specifice, atât la sediul AM sau al beneficiarilor, cât și pe șantiere, pentru monitorizarea progresului proiectelor și discutarea situațiilor apărute în implementare; monitorizarea continuă a proiectelor, cu o atenție deosebită asupra acelor contracte cu risc de nefinalizare și a celor aflate în impas din diferite motive;

monitorizarea permanentă a previziunilor privind Cererile de Rambursare/Cererile de Plată și urmărirea respectării acestora de către beneficiari.

Totodată, se urmărește analiza

Situația sumelor accesate prin POS MEDIU (euro)			
Anul rambursării/tipul plății	FEDR	FC	Total
2007 - Avans CE	24.733.043,90	81.895.448,58	106.628.492,48
2008 - Avans CE	37.099.565,85	131.032.717,71	168.132.283,56
2009 - Avans CE	49.466.087,80	131.032.717,73	180.498.805,53
2010 - Avans CE	0,00	65.516.358,86	65.516.358,86
2009 - Rambursari CE	2.329.759,52	9.397.369,43	11.727.128,95
2010 - Rambursari CE	1.524.171,56	34.411.036,53	35.935.208,09
2011 - Rambursari CE	6.397.125,92	31.297.127,66	37.694.253,58
2012 - Rambursari CE	83.129.327,10	296.110.371,03	379.239.698,13
2013 - Rambursari CE	110.783.777,18	476.759.610,14	587.543.387,32
2014 - Rambursari CE	41.955.758,86	155.743.066,42	197.698.825,28
2014 - Sume in procesare la CE	51.539.265,66	121.650.413,75	173.189.679,41
2014 - Sume in procesare la ACP	4.592.779,16	41.544.065,60	46.136.844,76
		Total absorbție:	1.989.940.965,95

Sursa: Ministerul Mediului și Pădurilor

proiectelor care au început cu fonduri de la bugetul de stat pe alte programe de finanțare națională, aflate încă în implementare și pentru care, din cauza constrângerilor bugetare, nu mai sunt asigurate plățile necesare finalizării lucrărilor, astfel încât, dacă sunt întrunite condițiile de eligibilitate specifice POS Mediu, să poată fi evaluate și aprobate cu finanțare nerambursabilă. "Avantajul acestei abordări este că fondurile plătite deja pe aceste proiecte de către statul român pot fi solicitate spre rambursare Comisiei Europene imediat ce proiectul este aprobat. Estimăm un volum financiar pentru aceste proiecte pe care AM POS Mediu le denumește

«proiecte alternative» de aproximativ 500 milioane euro", după cum ne-a spus Ciprian Ghioc. Având în vedere faptul că o serie de proiecte au un risc crescut de nefinalizare în perioada de eligibilitate, respectiv până la finalul anului 2015, există o inițiativă legislativă pentru modificarea cadrului de reglementare național în ceea ce privește posibilitatea de supraangajare a fondurilor, astfel încât să se permită o contractare suplimentară. Supraangajarea pe care POS Mediu o are în prezent de aproximativ 120% din fondurile disponibile nu este suficientă pentru a maximiza utilizarea celor 4.412.470.138 euro din fonduri nerambursabile, potrivit sursei citate, care a menționat: "Preocuparea AM POS MEDIU este ca la sfârșitul anului 2015 România să beneficieze de investiții în sectorul de mediu uti-

lizând alocarea integrală menționată mai sus".

Din cele 90 de proiecte majore aprobate pentru România, 69 sunt aferente POS Mediu

Prin POS Mediu sunt finanțate proiecte în următoarele domenii: extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată; dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și extinderea acestora; reabilitarea zonelor poluate istoric; reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin modernizarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană; implementarea sistemelor climatice de management în arile naționale protejate; protecția împotriva inundațiilor și reducerea eroziunii costiere.

"Ca analiză comparativă, România are aprobate de către Comisia Europeană un număr total de 90 proiecte majore, dintre care 69 sunt aferente POS Mediu (76,6% din numărul total de proiecte majore), dintre care cele mai importante vizează infrastructura de alimentare cu apă, tratarea apelor uzate, managementul deșeurilor, sisteme urbane de încălzire, protecția împotriva inundațiilor și eroziunea costieră". Conform Regulamentului CE 1083/2006, terminologia de „proiect major” se folosește dacă valoarea acestuia este mai mare de 50 milioane euro, decizia de aprobare fiind luată la nivelul Comisiei Europene.

Corecțiile aplicate pentru neregulile descoperite - între 2% și 100% din valoarea contractului

În contractarea proiectelor se în-

terpun mai multe obstacole: puncte de vedere uncoari divergente ale autorităților cu atribuții în domeniul achiziției; dificultăți în adaptarea la documentațiile standardizate; necunoașterea legislației achizițiilor publice/lipsa de acțiune a beneficiarilor; obținerea cu întârziere a autorizațiilor de construcție, a garanțiilor și asigurărilor solicitate prin condițiile contractuale și/sau ritmul lent de derulare a lucrărilor; nerespectarea graficelor de execuție aferente contractelor de lucrări; grad redus de mobilizare pe șantiere.

De asemenea, printre altele, a fost identificat un management financiar defectuos al proiectelor; deficiențe privind capacitatea instituțională a beneficiarilor; probleme financiare apărute la contractori; modificarea amplasamentelor aferente obiectivelor de investiții din cadrul proiectelor; necorelarea în executarea lucrărilor finanțate prin diferite programe de investiții; întârzierea în obținerea avizelor și a autorizațiilor de construire, a garanțiilor și asigurărilor solicitate prin condițiile contractuale; nerespectarea de către antreprenori a graficului de execuție a contractelor; neasigurarea contribuției de la bugetele locale aferente obligațiilor din contractul de finanțare; neînțelegeri apărute între asociații de consorții; corecții financiare adresate beneficiarilor ca urmare a nerespectării legislației comunitare și naționale.

În derularea POS Mediu, au fost depuse în primul rând neregulile din punct de vedere administrativ (reducerea nejustificată a termenelor de depunere a cererilor de finanțare sau a termenelor de depunere a cererilor de rambursare); alegerea unei proceduri accelerate de atribuire a contractului; publicarea unor criterii de calificare și selecție discriminatorii, insuficient detaliate sau incomplete; utili-

zarea criteriului de atribuire "oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic" cu includerea unor factori de evaluare nerelevanți și/sau necuantificabili; excluderea automată a ofertantului cu prețul cel mai scăzut pentru a compensa/justifica eventualele probleme care pot apărea în derularea ulterioară a contractului, fapt care denotă că proiectul a fost conceput și pregătit insuficient sau prost; modificarea anului de participare prin clarificări și nu prin publicarea unei erate; respingerea solicitării de modificare a datei-limită de depunere a ofertelor, cerută de ofertanți; solicitarea de clarificări în timpul procesului de evaluare a candidaturilor/ofertelor în mod discriminatoriu; lipsa informațiilor obligatorii a fi cuprinse la nivelul comunicărilor privind rezultatul procedurii de atribuire, situație care duce la depunerea de contestații; neacordarea unui interval rezonabil de timp pentru activitatea de evaluare a ofertelor/negocierea modificărilor contractuale; încheierea de acte adiționale care modifică semnificativ contractul, afectând condițiile inițiale de atribuire.

Pentru neregulile constatate se aplică reduceri procentuale din valoarea contractului, în funcție de gravitate, care variază între 2% și 100%, după cum ne-a spus Ciprian Ghioc.

Alte nereguli constatate sunt cele aferente contractelor care necesită publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (obligatorie peste anumite valori, respectiv 130.000 euro la servicii și 5.000.000 euro la lucrări). Printre acestea se regăsesc: nerespectarea procedurilor de publicitate; atribuirea de contracte de achiziție pentru lucrări, servicii sau bunuri suplimentare atribuite fără aplicarea unei proceduri competitive, fără respectarea condițiilor prevăzute de legislația națională și comunitară; achiziția unor lucrări sau servicii suplimentare/adicionale; declararea tuturor criteriilor de calificare și selecție și a factorilor de evaluare în documentația de atribuire sau în anunțul de participare; aplicarea de criterii de atribuire nelegale; stabilirea în documentația de atribuire sau în anunțul de participare a unor criterii de calificare și selecție sau a unor factori de evaluare nelegali; definirea insuficientă sau discriminatorie a obiectului contractului; reducerea obiectului contractului fără reducerea proporțională a valorii contractului; reducerea obiectului contractului cu reducerea proporțională a valorii contractului; aplicarea necorespunzătoare a unor elemente auxiliare procedurii de atribuire.

De asemenea, nereguli au fost săvârșite și pentru contracte care nu necesită publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene: nerespectarea cerințelor privind asigurarea

unui grad adecvat de publicitate și transparență; contracte de achiziție pentru bunuri, lucrări sau servicii suplimentare atribuite fără competiție adecvată, în absența unei urgențe imperative rezultate din evenimente imprevizibile sau în absența unor circumstanțe neprevăzute; aplicarea unor criterii de calificare și selecție și/sau a unor criterii de atribuire nelegale; încălcarea principiului tratamentului egal.

Peste 8 miliarde lei - suma plăților către beneficiari

Referitor la numărul proiectelor depuse, reprezentantul ministerului de resort ne-a precizat: "În cazul POS Mediu, pentru Axele Prioritare 1 (sisteme de apă și apă uzată), 2 (managementul deșeurilor și siturilor poluate istoric), 3 (termoficare) și 5 (prevenirea inundațiilor și eroziunii costiere) există portofolii de proiecte în care sunt incluse aplicațiile propuse spre finanțare din fonduri europene. Pe măsură ce acestea sunt complete, iar cadrul instituțional este constituit, acestea sunt aprobate fie de Comisia Europeană, dacă valoarea lor depășește 50 de milioane de euro, fie de Autoritatea de Management POS Mediu. Singură Axa Prioritară pentru care s-au organizat sesiuni de depunere de proiecte a fost Axa 4 privind managementul ariilor naturale protejate.

Axa Prioritară 6 este dedicată asistenței tehnice pentru AM și OI POS Mediu și promovării Programului". Astfel, au fost depuse 46 de proiecte pe Axa 1, cu o valoare totală de 23,6 miliarde lei, 40 pe Axa 2 (7 miliarde lei), 7 pe Axa 3, în valoare de 1,89 miliarde lei, 395 pe Axa 4 (din care 172 au fost respinse), cu o valoare totală de 2,49 miliarde lei, 37 pe Axa 5 (2,46 miliarde lei) și 146 pe Axa 6, totalizând 644 milioane de lei.

Valoarea totală a plăților către beneficiari se ridică, în prezent, la peste 8 miliarde lei.

Ciprian Ghioc ne-a mai spus: "Sumele totale rambursate de către Comisia Europeană în luna mai 2012 erau în cuantum de 197.172.519,16 euro, rata de absorbție fiind puțin peste 4%. Programul POS Mediu avea o corecție preventivă de 25%, plățile către România erau suspendate și existau premisele nefavorabile de a fi blocate definitiv fondurile pentru sectorul de mediu. Eforturile Autorității de Management au condus la rescrierea procedurilor operaționale, obținerea unui audit favorabil care certifica funcționalitatea sistemului, deblocarea plăților către România, evitarea pierderilor financiare prin dezangajare automată a fondurilor la sfârșitul anului 2012, respectiv 2013 și păstrarea unui mecanism de rambursare coerent și rapid până în prezent".

EMILIA OLESCU

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

MDRAP vrea să sprijine beneficiarii care nu pot asigura fluxul de numerar

Îmbunătățirea sinergiilor dintre Programele finanțate din contribuția UE și cele finanțate din bugetul de stat este una dintre măsurile pe care Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) le are în vedere pentru creșterea gradului de absorbție a banilor de la Uniunea Europeană puși la dispoziție prin Programul Operațional Regional (POR), după cum ne-au spus oficialii din cadrul MDRAP.

Potrivit acestora, alte obiective pe care ministerul de resort intenționează să le pună în practică sunt sprijinirea beneficiarilor aflați în imposibilitatea de a asigura fluxul de numerar necesar implementării proiectelor finanțate din instrumente structurale, asigurarea fondurilor necesare efectuării plăților către beneficiari în cadrul POR, simplificarea procedurilor și emiterea unor instrucțiuni în sprijinul beneficiarilor, analizarea problemelor care apar pe circuitul financiar și identificarea măsurilor

pentru fluidizarea plăților.

Conform Acordului de Parteneriat transmis Comisiei Europene în luna martie 2014, alocarea financiară din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) pentru POR 2014-2020 este de 6,7 miliarde euro. Pentru următoarea perioadă de programare, MDRAP intenționează să atragă fonduri prin POR pentru finanțarea următoarelor obiective prioritare:

- Îmbunătățirea activităților de transfer tehnologic;
- Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
- Creșterea eficienței energetice în clădiri publice;
- Sprijinirea dezvoltării urbane durabile;
- Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului;
- Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională și locală;
- Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale;

➢ Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban;

➢ Îmbunătățirea infrastructurii educaționale;

➢ Îmbunătățirea activității cadastrale.

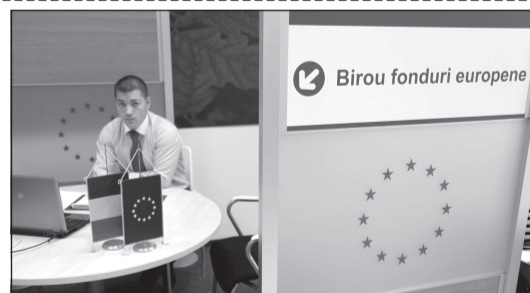
MDRAP și-a propus să atragă, prin POR, circa 70% din alocarea 2007-2013

Gradul de absorbție pe care MDRAP și-a propus să îl atingă în cadrul POR, până la finele anului în curs, este de 67,6% față de noua alocare financiară 2007-2013, respectiv 71,9% față de alocarea financiară 2007-2013 inițială.

Alocarea financiară inițială din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) pentru POR 2007-2013 a fost de 3,726 miliarde euro. În urma deciziei Comisiei Europene nr. 9772/19.12.2013, a fost adăugată suma de 240 milioane euro, astfel încât noua alocare financiară se ridică la 3,966 miliarde euro.

Cele mai importante proiecte aprobate prin POR:

- ✓ Reabilitarea drumului Ciucea-Crasna-Vârsoț, beneficiar - Consiliul Județean Sălaj;
- ✓ Modernizarea infrastructurii de transport către zona turistică Murighiol-Uzlina-Dunavăț-Iacul Razim, beneficiar - Consiliul Județean Tulcea;
- ✓ Reabilitarea și modernizarea DJ606 Craiova (DN65), limita Județului Mehedinți, beneficiar - Consiliul Județean Dolj;
- ✓ Reabilitarea DJ 701, limita Județului Dâmbovița-Gratița-Poieni -Silieștea-Scurtu Mare-Slăvești -Ciolănești-Zămbreașca - Dobroțești, km 44 + 240-104 + 890 (55,450 km), beneficiar - Consiliul Județean Teleorman;
- ✓ Ranforsarea și modernizarea drumurilor județene 701, DJ 401A și DJ 711A pe traseul Dobra-Cornățelu-Brașiștea-Titu-Sălcuța-Odohești-Potlogi-Corbii Mari, beneficiar - Consiliul Județean Dâmbovița;
- ✓ Reabilitarea și modernizarea DJ 244 B Crețești de Sus-Murgeni km 0 + 000-km 55 + 780, beneficiar - Consiliul Județean Vaslui;
- ✓ Reabilitarea DJ 151 km 45 + 810-km 126 + 712, limita Județului Mureș-Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud, beneficiar - Consiliul

Județean Bistrița-Năsăud;

- ✓ Reabilitarea drumului județean DJ 121, Covasna-Zabala-Imeni -Catalina-Tg. Secuiesc, km 32 + 000-49 + 100, beneficiar - Consiliul Județean Covasna;
- ✓ Reabilitarea drumului județean 252, Huruiești-Găiceana-Parancea-Bibirești-Buhoci, Km 75 + 300-130 + 100, Județul Bacău, beneficiar - Consiliul Județean Bacău.

Până în prezent, una dintre cele mai mari probleme întâlnite în accesarea fondurilor europene este dificultatea beneficiarilor în asigurarea fluxului de numerar necesar implementării proiectelor finanțate din instrumente structurale, după cum ne-au spus sursele citate.

Acestea susțin că cele mai frecvente tipuri de nereguli identificate în derularea POR sunt încălcarea prevederilor legale în materie de achiziții publice, cheltuielile neeligibile și documentele justificative lipsă ori incomplete.

Până la data de 31 mai 2014, fuseseră depuse 9.598 de proiecte în valoare totală de 61,12 miliarde lei (echivalentul a 13,90 miliarde euro), prin POR, din care 37,47 miliarde lei

(echivalentul a 8,52 miliarde euro) reprezintă contribuția FEDR.

La momentul menționat, erau aprobate 4.257 proiecte, în valoare totală de 33,26 miliarde lei (echivalentul a 7,56 miliarde euro), din care 20,57 miliarde lei (echivalentul a 4,68 miliarde euro) reprezintă contribuția FEDR.

Tot până la finalul lunii mai, au fost efectuate plăți în valoare totală de 9.942 milioane lei (echivalentul a 2,26 miliarde euro), din care 8,73 miliarde lei (echivalentul a 1,98 miliarde euro) reprezintă contribuția FEDR și 1,20 miliarde lei (echivalentul a 275 milioane euro) - finanțarea națională, de la bugetul de stat.

Potrivit surselor citate, cea mai mică valoare a unui proiect contractat prin POR este de circa 91.860 lei

(echivalentul a aproximativ 20.890 euro), din care 52.170 lei din FEDR (echivalentul a 11,87 mii euro), în cadrul Domeniului Major de Intervenție 4.3 - Sprijinirea Dezvoltării Microîntreprinderilor.

Cea mai mare valoare totală a unui proiect contractat prin POR este de 139,77 milioane lei (echivalentul a 31,79 milioane euro), din care 97,73 milioane lei din FEDR (echivalentul a 22,23 milioane euro), în cadrul Domeniului Major de Intervenție 2.1 - Îmbunătățirea Infrastructurii Regionale și Locale de Transport.

Sumele rambursate de Comisia Europeană în acest an se ridică la valoarea de 205,56 milioane euro.

EMILIA OLESCU

PROGRAME OPERATIONALE

PROGRAMUL OPERAȚIONAL DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

Autoritățile țintesc un grad de absorbție de peste 74%, până la finalul lui 2014

Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) are o țintă minimă de plăți pentru anul în curs de 48,7 milioane de euro, ceea ce reprezintă un grad de absorbție de 74,02%, aferent Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (PO DCA).

La data de 28 mai 2014, gradul de realizare a plăților se ridică la 58,35%, gradul de absorbție (plăți rambursate de către CE) la nivelul PO DCA fiind de 55,79%.

Alocarea financiară totală a PO DCA, pentru perioada 2007-2013, este de 244,7 milioane euro, din care contribuția UE - 208 milioane de euro, după cum ne-au spus reprezentanții MDRAP.

Potrivit acestora, planul de măsuri prioritare pentru consolidarea capacității de absorbție a fondurilor structurale prin PO DCA, pentru perioada 2014-2015 prevede o serie de măsuri ce vor fi derulate în vederea asigurării atingerii țintelor de plăți asumate pentru perioada menționată și respectării limitelor minime impuse de regula n+3 (astfel încât să fie evitat riscul de dezagajare automată).

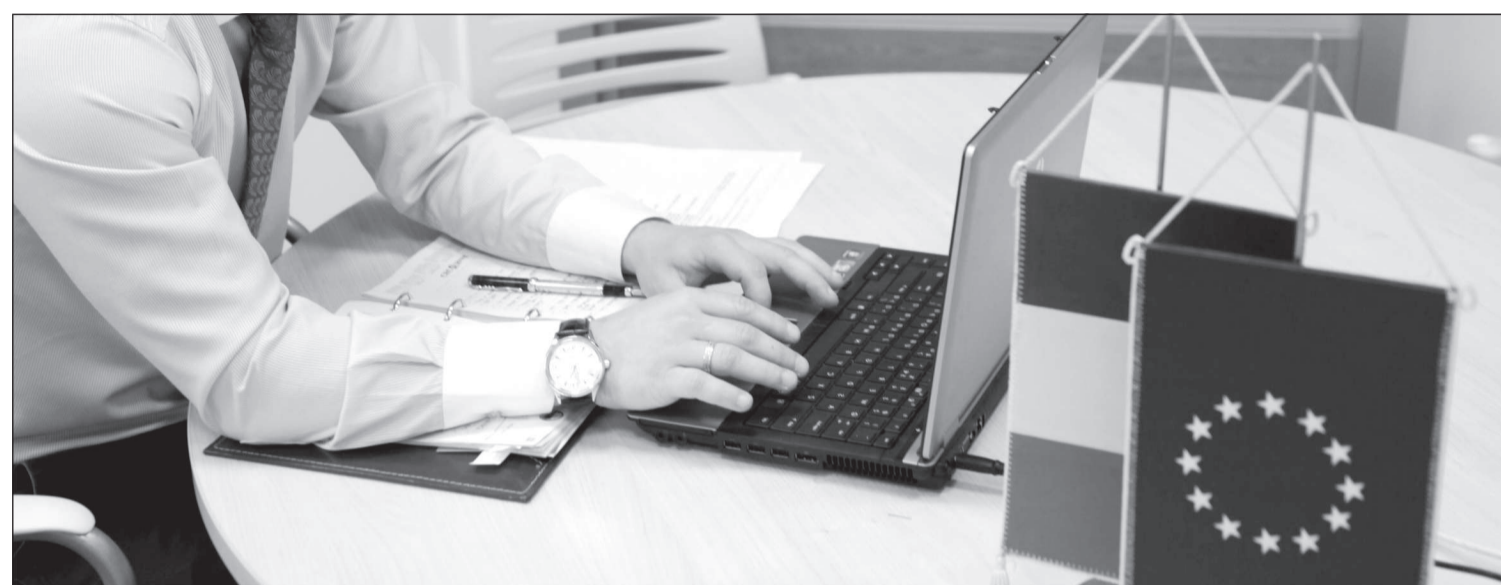
Printre alte măsuri avute în vedere de MDRAP în acest sens se numără:

- ✓ analiza continuă a riscurilor cu privire la prelungirea perioadei de implementare și la execuția bugetară pentru proiectele aflate în derulare și identificarea unor măsuri specifice

Gradul de contractare a ajuns la 121,20%, până la finalul lunii mai 2014.

- ✓ minimizarea consecințelor prelungirii perioadei de implementare asupra dezagajării;
- ✓ identificarea economiilor la nivelul de proiect și contractarea, în limitele permise, de noi proiecte care să asigure absorbția fondurilor alocate și să contribuie la evitarea riscului de dezagajare și la eficacitatea programului;
- ✓ analiza lunară a stadiului desfășurării activităților aferente proiectelor aflate în implementare;
- ✓ actualizarea permanentă a situațiilor privind cererile de rambursare intrate în AM, a celor procesate și plătite, a graficelor estimative de rambursare asumate de către beneficiari și transmiterea de scrisori de atenționare cu privire la sumele ce trebuie solicitate la rambursare;
- ✓ monitorizarea duratelor de rambursare și efectuare a plăților către beneficiari, în vederea identificării elementelor care determină întârzieri majore, stabilirii cauzelor și aplicării măsurilor corective pentru scurtarea intervalului de plată;
- ✓ monitorizarea implementării proiectelor de către beneficiari prin

desfășurarea vizitelor de asistență și monitorizare, help-desk și întâlniri punctuale de lucru cu reprezentanții legali ai proiectelor;

- ✓ organizarea sesiunilor de informare și formare a beneficiarilor PO DCA ce au ca principal scop identificarea principalelor probleme intervenite în implementarea proiectelor și asigurarea de training certificat, pe domenii care sunt de interes, atât pentru actualul exercițiu de programare, cât și pentru cel viitor (achiziții publice, management de proiect, nereguli și fraudă etc);
- ✓ derularea, în cursul anului 2014, a unui studiu al indicatorilor PO DCA pentru a îmbunătăți procesul de monitorizare și raportare a indicatorilor de program și în scopul atingerii acestora;
- ✓ asigurarea implementării măsurilor de informare și publicitate pentru PO DCA prin organizarea de evenimente de informare, atât pentru beneficiarii programului, cât și pentru partenerii acestora și potențialii beneficiari și actualizarea informațiilor existente pe site-ul AM PO DCA.

Un număr de 1.371 de proiecte au fost depuse spre finanțare din fonduri alocate prin PO DCA, valoarea totală a acestora fiind de 829,57 milioane de euro.

Până în prezent, au fost semnate 466 de contracte, în valoare totală de 311,63 milioane de euro, dintre care 11 (în valoare totală de 14,42 milioane euro) au fost reziliate.

Până la sfârșitul lunii mai 2014, fuseseră plătite sume beneficiarilor în valoare totală de 124,68 milioane de euro, această valoare incluzând prefinanțarea, contribuția UE și contribuția de la bugetul de stat.

Cea mai mică valoare eligibilă a unui contract (dintre cele 466 semnate prin PODCA) este de 201.358 lei, iar cea mai mare valoare eligibilă se ridică la aproape 20 milioane lei.

Totalul sumelor rambursate de CE pentru PO DCA în anul 2014 este de 35,78 milioane de euro.

Întârzierile în derularea procedurilor de achiziții publice - printre principalele provocări ale PO DCA

În perioada 2012-2013, principalele provocări ale PO DCA au fost întârzierile în derularea procedurilor de achiziții publice (prelungirea perioadelor de derulare a procedurilor, în special la nivelul administrației centrale), întârzierile în depunerea cererilor de rambursare (în special la nivelul administrației centrale), precum și (în ultimul an) rată crescută de fluctuație a personalului din cadrul echipelor de proiect la nivelul beneficiarilor, potrivit reprezentanților ministerului de resort.

Printre altele, a fost aprobat de către Guvern Memorandumul privind principalele măsuri pentru accelerarea implementării proiectelor finanțate din Fondul Social European prin PO DCA și recuperarea întârzierilor de către instituțiile beneficiare la nivel central.

Gradul de contractare a ajuns până la 121,20%, până la finalul lunii mai 2014.

Sursele citate ne-au precizat că, la nivelul PODCA, au fost procesate și rambursate beneficiarilor toate cheltuielile care au respectat regulile de eligibilitate, menționând, însă, că, „pentru acele proiecte pentru care au fost identificate abateri de la legislația națională în materia achizițiilor publice și au fost aplicate corecții financiare în conformitate cu prevederile O.U.G. nr.66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice de națională aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare, sumele solicitate au fost diminuate în mod corespunzător”.

Astfel, din suma totală solicitată la rambursare, în valoare de 652,68 milioane de lei, au fost autorizate la plată 624,22 milioane de lei, diferența de 28,46 milioane de lei reprezentând cuantumul sumelor cheltuielilor neeligibile și a corecțiilor financiare aplicate.

Sursele citate au mai precizat: „Cele mai frecvente nereguli au fost înregistrate ca urmare a nerespectării prevederilor O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de con-

cesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare și ale H.G. nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare. Acestea sunt urmate de nereguli înregistrate din cauza nerespectării prevederilor Legii ca-

drului nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, ale H.G. nr. 759 din 11/07/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale și ale Ordinului ministrului administrației și internelor nr. 712/2009 privind aprobarea cheltuielilor eligibile în cadrul axelor prioritare 1, 2 și 3 ale Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative. Suspicuniile/sesizările înregistrate au provenit, în principal, din nereguli individuale, neintenționate”.

Peste 553 milioane euro, pentru Programul Operațional Capacitate Administrativă

Alocarea financiară aferentă perioadei 2014-2020 pentru Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA), așa cum este prevăzută în Acordul de Parteneriat, depășește 553 milioane de euro, autoritățile plănuiind să atragă toată suma pusă la dispoziție de UE.

“Scopul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 îl constituie susținerea măsurilor ce pot conduce la consolidarea capaci-

tății administrative autorităților și instituțiilor publice de a susține o economie modernă și competitivă.

Printre obiectivele urmărite de program se regăsesc aspecte privind consolidarea structurilor proceselor și competențelor la nivelul autorităților și instituțiilor publice, îmbunătățirea managementului resurselor umane, creșterea calității și accesibilității la serviciile publice, susținute de o reducere a poverii administrative pentru cetățeni și mediul de afaceri, creșterea transparenței, integrității și responsabilității la nivelul autorităților și instituțiilor publice și creșterea eficienței sistemului judiciar”, ne-au declarat sursele citate.

Potrivit acestora, în vedere atingerii unui grad de absorbție de 100% pentru perioada 2014-2020, din perspectiva implementării noului Program Operațional Capacitate Administrativă, obiectivele constau, în principal, în utilizarea asistenței tehnice dedicate implementării eficiente și transparente a măsurilor din program.

În acest sens, se are în vedere elaborarea și punerea în aplicare a unei Strategii de implementare a programului care să asigure o abordare strategică în ceea ce privește măsurile ce vor fi întreprinse la nivelul AM; elaborarea și punerea în aplicare a Strategiei de comunicare a programului care are ca scop dezvoltarea unui sistem integrat de promovare și informare a priorităților și rezultatele programului, în rândul potențialilor beneficiari, precum și elaborarea și punerea în aplicare a Planului Multianual de Evaluare care reprezintă un instrument de planificare în vederea identificării priorităților de evaluare și pentru asigurarea, într-o manieră eficientă și eficace, a unei evaluări integrate în sistemul de implementare a programului.

EMILIA OLESCU

JANUSZ LEWANDOWSKI, COMISARUL EUROPEAN PENTRU BUGET:

“Îmbunătățirea absorbției, esențial legată de problema capacității administrative a României”

(urmăre din pagina 1)

Janusz Lewandowski: În noul exercițiu financiar 2014-2020, focusul a fost pus pe definirea regulilor și programelor într-un mod în care va reduce erorile și va asigura o mai bună calitate a banilor cheltuiți.

Regulile mai simple sunt mai ușor de respectat și verificate. De aceea regulile și procedurile au fost simplificate în noua programare pentru 2014-2020. De exemplu, din acest an, regulile de eligibilitate vor fi armonizate pentru toate tipurile de fonduri. Astfel, toți beneficiarii dintr-un singur proiect vor primi decontări în baza regulii plății unice, cu excepția entităților non-profit din inovare. Costurile indirecte vor fi decontate tot printr-o singură rată.

Reporter: Pot fi băncile implicate mai mult în finanțarea fondurilor europene?

Janusz Lewandowski: Sunt noi posibilități create în cadrul programelor din noua alocare financiară, astfel încât să creștem impactul fondurilor europene prin instrumente financiare: împrumuturi, garanții pentru credite și o varietate de instrumente de atenuare a riscurilor, care pot fi folosite mai mult în următorii șapte ani. Aceste instrumente vor fi implementate în cooperare cu Banca Europeană pentru Investiții, Fondul European pentru Investiții și băncile naționale. Scopul acestor instrumente este să se adreseze anumitor probleme din piață și din finanțarea sectorului privat, din sectoare precum IMM-uri, cercetare, proiecte de dezvoltare, eficiență energetică și infrastructură cheie.

Un exemplu în acest sens este inițiativa CE pentru IMM-uri, care va susține creditele acordate IMM-uri-

lor afectate de criză prin garantarea parțială a împrumuturilor și prin instrumente specifice de securizare. Studiile arată că un euro garantat prin bugetul european ajută IMM-urile să atragă 15 euro din împrumuturi bancare. Condiționate de evaluări de fezabilitate și de cele mai bune opțiuni pentru astfel de instrumente, băncile ar putea juca un rol important în punerea în aplicare a acestor instrumente în statele membre. În România există o experiență

limitată în domeniu.

Reporter: Competitivitatea este o mare problemă pentru industria europeană. Sunt suficiente fonduri europene alocate pentru creșterea competitivității în 2014-2020?

Janusz Lewandowski: Trebuie să subliniez că în draft-ul de buget pentru 2015, pe care l-am prezentat pe 12 iunie 2014, cea mai mare parte a banilor merg către sectoare precum cercetare, rețele energetice și de transport interstatale, inițiativa euro-

“Am reușit să introducem în programarea 2014-2020 peste 120 de măsuri de simplificare a regulilor de finanțare. Astea sunt vești bune pentru afacerile, orașele, regiunile, oamenii de știință și studenții din România, care depind de fondurile europene”.

peană pentru tineri, care vor impulsiona creșterea economică a Europei și a locurilor de muncă (+29,5% comparativ cu 2014).

Este adevărat că sumele totale disponibile sunt sub nivelul propus inițial de Comisie. Cu toate acestea sumele prevăzute vor crește cu 37% decât cele din programarea financiară anterioară.

Pentru România, propunerile actuale pentru alocarea financiară ar putea aduce mai multe măsuri pentru susținerea competitivității prin investiții în cercetare, dezvoltare și inovare, și ar putea susține mai mult IMM-urile.

Reporter: În opinia dumneavoastră, este un echilibru între fondurile alocate industriei și cele pentru protecția mediului și eficiența energetică?

Janusz Lewandowski: Nu cred că trebuie neapărat să alegem între creșterea economică și protecția me-

Printre cele mai importante proiecte aprobate prin PO DCA și contractate în ultimul an se numără următoarele:

- „Dezvoltarea capacității de planificare strategică la nivelul autorităților administrației publice locale ale orașelor din România”, cu o valoare eligibilă de 7,18 milioane de lei, implementat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice;

- „Creșterea capacității administrative a sistemului public de Cercetare, Dezvoltare și Inovare din România, pentru a răspunde pe termen scurt, mediu și lung nevoilor strategice de dezvoltare - socială a României”, cu o valoare eligibilă de 9,85 milioane de lei, implementat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, Cercetării, Dezvoltării și Inovării;

- „Îmbunătățirea, prin creșterea eficienței și a eficienței sistemelor de control oficial, în domeniul siguranței alimentelor în România, la nivel județean, și la frontiera UE, pentru conformitatea acestora cu prevederile legislației naționale și europene și îmbunătățirea conținutului rapoartelor privind activitățile de control oficial desfășurate”, cu o valoare eligibilă de 1,9 milioane de lei, implementat de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;

- „Îmbunătățirea coordonării interinstituționale și asigurarea coerenței procesului decizional la nivel tehnic și managerial în domeniul siguranței alimentelor”, cu o valoare eligibilă de peste 2 milioane de lei, implementat de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;

- „Eficientizarea structurilor implicate în gestionarea situațiilor de criză generate de consumul de alimente cu impact asupra sănătății publice”, cu o valoare eligibilă de 1,85 milioane lei, implementat de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;

- „Sprijin acordat Ministerului Transporturilor și Infrastructurii pentru îmbunătățirea gestionării sectorului de transport feroviar”, cu o valoare eligibilă de 10,4 milioane lei, implementat de Ministerul Transporturilor;

- „Îmbunătățirea și creșterea calității eficienței și serviciilor furnizate de casele de asigurări de sănătate prin structurile de control a activității furnizorilor de servicii medicale, aflați în relație cu acestea”, cu o valoare eligibilă de aproape 5,4 milioane lei, implementat de Casa Națională de Asigurări de Sănătate;

- „Reducerea riscurilor la nivel județean printr-o mai bună comunicare în cadrul Comitetului Județean pentru Situații de Urgență”, cu o valoare eligibilă de peste 1 milion de lei, implementat de Consiliul Județean Dâmbovița și de Consiliul Județean Buzău.

Reporter: Vă mulțumesc! ■

PROGRAME OPERATIONALE

PROGRAMUL NAȚIONAL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

Ministerul Agriculturii vizează o nouă abordare pentru atragerea banilor europeni

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) își propune o nouă abordare cu privire la absorbția fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, după cum ne-au spus reprezentanții Autorității de Management (AM) pentru Programul Național pentru Dezvoltare Rurală (PNDR).

Printre direcțiile propuse în acest sens se numără simplificarea procesului de accesare a fondurilor și reducerea birocrăției prin reducerea numărului de documente solicitate în faza de depunere a proiectelor, precum și eliminarea procedurii de achiziție pentru beneficiarii privați prin realizarea de baze de date cu prețuri de referință pentru achiziții.

De asemenea, concentrarea intervențiilor prin diminuarea numărului de măsuri, integrarea producției și procesării prin promovarea și dezvoltarea lanțului scurt de aprovizionare, utilizarea instrumentelor financiare și de management al riscurilor și încurajarea dezvoltării integrate a teritoriului Deltei Dunării prin instrumentul Investiții Teritoriale Integrate reprezintă alte obiective pe care MADR și le-a propus să le atingă în cadrul unui proces de reformare a modului în care sunt atrase fondurile europene.

"MADR vizează absorbția tuturor fondurilor europene acordate României prin Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR), alocarea PNDR din perioada 2014-2020 fiind de 9,85 miliarde euro (8,02 miliarde euro provin din FEADR și 1,83 miliarde euro - de la bugetul național)", ne-au spus reprezentanții AM PNDR.

Potrivit acestora, principalele priorități de dezvoltare rurală asupra cărora MADR se va concentra în perioada de programare 2014-2020 sunt: modernizarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole prin consolidarea lor și deschiderea către piață și procesarea produselor agricole; încurajarea întineririi generațiilor de agricultori prin sprijinirea instalării tinerilor fermieri; dezvoltarea infra-

structurii rurale de bază ca precondiție pentru atragerea investițiilor în zonele rurale și crearea de noi locuri de muncă (urmând să fie finanțate proiectele de dezvoltare a infrastructurii locale de drumuri, apă/apă uzată și finanțarea infrastructurii de irigații); încurajarea diversificării economiei rurale prin promovarea creării și dezvoltării IMM-urilor în sectoarele non-agricole din mediul rural; încurajarea dezvoltării locale plasate în responsabilitatea comunității prin intermediul abordării LEADER; promovarea sectorului pomicol, ca sector cu nevoi specifice, prin intermediul unui subprogram dedicat.

70% - grad de absorbție din FEADR

"Absorbția FEADR reprezintă o prioritate a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, acordându-se o importanță cuvenită derulării corespunzătoare a PNDR, ținând cont în același timp de faptul că obiectivul atingerii unui grad de absorbție cât mai ridicat trebuie să respecte, totodată, principiul corectitudinii utilizării fondurilor și asigurării unui management financiar corect", ne-au declarat sursele citate.

Tinta de absorbție pentru finalul anului 2014 este de 1,36 miliarde

euro din FEADR, reprezentând alocarea programului pentru anul 2012, alocare ce trebuie „consumată” până la sfârșitul anului 2014, ținând cont de principiul N+2, ne-au explicat reprezentanții MADR, menționând: "Principiul N+2 s-a aplicat pentru prima dată la sfârșitul anului 2010 pentru alocarea anului 2008, aceasta fiind pe deplin utilizată. De asemenea, alocările anilor 2009, 2010 și 2011 cu termen de «consumare» sfârșitul anului 2011, 2012, respectiv 2013, au fost 100% utilizate, neproducându-se dezangajare”.

Prin FEADR, au fost alocate, pentru implementarea PNDR 2007-2013, 8,12 miliarde euro. La acestea, se adaugă contribuția națională în valoare de 1,20 miliarde euro. Valoarea plăților efectuate din FEADR către beneficiarii tuturor măsurilor este de 5,68 miliarde euro, sumă în care este inclusă și valoarea avansului încasat în anul 2008 de România din bugetul Uniunii Europene, ceea ce conduce la un grad de consumare a alocării FEADR de 70%, potrivit surselor citate.

18,27 miliarde euro - valoarea proiectelor depuse

Numărul proiectelor conforme depuse la nivel național prin PNDR

este de 147.308, având o valoare publică de 18,27 miliarde euro.

Au fost finanțate 94.722 de proiecte, în valoare publică de 7,07 miliarde euro, fiind contractat un număr de 88.295 de proiecte, cu o valoare de 5,91 miliarde euro, "ceea ce reprezintă un grad de angajare de 96,20% din alocarea 2007-2013 aferentă măsurilor lansate care se derulează pe principiul depunerii de proiecte", ne-au spus reprezentanții AM PNDR.

Potrivit acestora, suma rambursată de către Comisia Europeană este de 4,97 miliarde euro.

Valoarea minimă a unui proiect se ridică la 5.000 de euro, iar valoarea maximă este de 6 milioane de euro, pentru proiectele de infrastructură integrate.

Plata efectuată în primul trimestru al acestui an din FEADR este de 160,64 milioane de euro, la care se adaugă plățile din trimestrul al doilea, în valoare de 97,08 milioane de euro.

În acest an, au fost contractate 3.808 de proiecte, cu o valoare publică de 571,75 milioane de euro.

Proiectele implementate prin PNDR aparțin sectoarelor prioritare și constau în investiții de la cele mai simple până la unele extrem de complexe (investiții în ferme, în industria procesatoare, activități non-agricole, turism, infrastructură

rurală, infrastructură agricolă) toate având o contribuție importantă în dezvoltarea economiei rurale, ne-au explicat sursele citate.

Resursele umane insuficiente și dificultățile în obținerea unor credite necesare asigurării cofinanțării private - probleme întâlnite în accesarea fondurilor europene

Dintre cele mai mari probleme întâmpinate în accesarea fondurilor europene, reprezentanții AM PNDR a enumerat: resurse umane insuficiente în cadrul organismelor implicate în implementarea PNDR în raport cu volumul de muncă extrem de ridicat pentru implementarea unui număr important din măsurile stabilite în PNDR încă din primul an de implementare; lipsa personalului calificat pentru elaborarea proiectelor, a unei piețe de servicii de consiliere

și consultanță specializată, care să ofere servicii de calitate pentru potențialii beneficiari ai fondurilor acordate prin măsurile de dezvoltare rurală; lipsa conștientizării corespunzătoare din partea potențialilor beneficiari, în ceea ce privește obligațiile ce le revin privind costurile și implicațiile pe care le presupune dezvoltarea unui proiect de investiții din PNDR, încă din faza de întocmire; dificultăți pe care beneficiarii programului le au în obținerea unor credite necesare asigurării cofinanțării private.

Cele mai frecvente nereguli au fost legate de problemele apărute în derularea procedurilor de achiziții publice de către unii beneficiari.

"Conform legislației, de organizarea licitațiilor trebuie să se ocupe personalul din cadrul compartimentului specializat de achiziții publice din cadrul fiecărei primării. În cele mai multe cazuri aceste persoane nu sunt specialiști în evaluarea proiectelor și de

aceea reprezentanții legali de proiect trebuie să apeleze la experți cooptați (specialiști din alte instituții - ingineri constructori, economiști), fapt ce conduce la întârzierea procesului de evaluare", potrivit surselor citate.

Acestea ne-au mai spus că în derularea procedurilor de achiziții a existat un număr mare de contestații, în special la licitațiile pentru execuția lucrărilor sau „la pachet”, dar și la licitațiile pentru serviciile de proiectare, fapt ce a condus la prelungirea duratei de finalizare a achizițiilor. În unele cazuri, decizia Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor a fost fie de anulare a licitației, fie de reevaluare a ofertelor, fapt ce a condus, de asemenea, la o prelungire suplimentară a duratei de finalizare a achizițiilor.

"În cazul în care licitațiile pentru serviciile de proiectare au fost licitate separat de licitația de lucrări, durata estimată pentru finalizarea ambe-

lor proceduri de achiziții este de circa 85 de zile (fără contestații). Menționăm că în cazul licitațiilor de lucrări sau servicii de proiectare și lucrări «la pachet», durata estimată de finalizare a unei proceduri de achiziție este mai mică de circa 50 de zile (fără contestații)", potrivit oficialilor AM, care susțin că majoritatea beneficiarilor au contractat proiecte integrate cu mai multe componente, din care unii au preferat să supună licitațiilor de achiziție publică separat fiecare componentă, fapt ce a condus la o prelungire a duratei de finalizare a licitației.

O altă neregulă întâlnită în accesarea fondurilor UE prin PNDR este reprezentată de existența multor beneficiari care amână întocmirea dosarelor de achiziții sau organizarea licitațiilor, preferând să le lase spre finalul termenului contractual de finalizare a achizițiilor, care se ridică la 12 luni. (EMILIA OLESCU)

În acest an, au fost contractate 3.808 de proiecte, cu o valoare publică de 571,75 milioane de euro.

POS DRU: "Gradul de absorbție a urcat la 29%"

de numerar optim la nivelul Autorităților de Management, conform sursei citate.

Începând cu luna iunie 2013, toate documentele justificative care însoțesc cererile de rambursare au putut fi depuse exclusiv în format electronic, iar termenul de verificare și plată a cererilor de rambursare depuse de către beneficiari a fost redus de la 45 de zile calendaristice la 20 de zile lucrătoare.

Oficialii MFE ne-au spus că alte măsuri benefice pe care le-au luat vizează completarea reglementării modului de diminuare a valorii finanțării nerambursabile în cazul nerealizării indicatorilor și/sau a grupului țintă, reglementarea modului de calcul utilizat la finalul implementării proiectului, privind validarea cheltuielilor de tip FEDR, dar și a modului de rambursare a taxei pe valoarea adăugată nedeductibilă eligibilă.

Printre măsurile care au impulsivat absorbția se numără și semnarea contractelor de finanțare pentru toate proiectele selectate în urma cererilor de proiecte lansate în 2013, asigurând în prezent un grad de contractare a proiectelor aprobate de 93%.

Conducerea MFE ne-a explicat: "De asemenea, am clarificat modalitatea de aplicare a mecanismului de supracontractare (prin OUG nr. 29/2014), urmărindu-se în primul rând aprobarea, la nivelul fiecărui program operațional, de proiecte suplimentare care să acopere, în integralitate, toate categoriile de fonduri disponibilizate în procesul de implementare. Va fi permisă supracontractarea la nivelul programelor operaționale, într-o limită aprobată de ordonatorul principal de credite, în vederea asigurării unei absorbții maxime".

Economicile rezultate din implementarea POS DRU și sumele alocate rămase necontractate pot fi folosite pentru lansarea de noi cereri de propuneri de proiecte, mai bine adaptate nevoilor potențialilor beneficiari privind creșterea gradului de ocupare și incluziune socială. Până acum, două

cereri de propuneri de proiecte au fost deja lansate, privind dezvoltarea competențelor personalului medical (40 milioane de euro) și privind tinerii absolvenți promoția 2014, cu scopul de a facilita integrarea acestora pe piața muncii, prin subvenționarea salariilor (schemă de minimis).

70% din obiectivul POS DRU îndeplinit

Dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității prin corelarea educației și învățarea pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea de oportunități sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și incluzivă a 1.650.000 de persoane este obiectivul de atins prin POSDRU.

Oficialii MFE ne-au spus că, în conformitate cu datele analizate până la data de 31 decembrie 2013, în sistemul informatic a fost înregistrată și validată participarea la operațiunile finanțate din FSE a 1.209.642 persoane, din care 1.151.739 de participanți unici, reprezentând 69,8% din totalul de 1.650.000 persoane, asumat în cadrul obiectivului general al POS DRU 2007 - 2013.

Ei au subliniat că, până la data de 31 decembrie 2013, la operațiunile finanțate din FSE au participat 515.775 angajați (din care 42.007 liber profesioniști), 243.365 șomeri (din care 87.359 șomeri de lungă durată) și 450.502 persoane inactice (din care 209.405 persoane inactice aflate într-o formă de învățământ sau formare).

Din datele statistice privind participanții la operațiunile FSE, se constată că, din numărul total de 1.206.642 participanți, 696.698 sunt femei (57,5%); 96.703 sunt persoane din cadrul minorităților (7,99%); 131.137 sunt persoane de etnie romă (10,84%); 19.734 sunt persoane cu dizabilități (1,63%); 405.333 persoane aparțin altor grupuri vulnerabile (33,5%).

"Date fiind cifrele prezentate și numărul mare de proiecte aflate în

prezent în implementare, precum și grupul țintă care va fi vizat prin cererile de propuneri de proiecte lansate sau care urmează a fi lansate în perioada imediat următoare, apreciem că ținta din obiectivul general POS DRU 2007-2013 va fi atinsă", apreciază reprezentanții MFE.

Ministerul Fondurilor Europene a semnat, recent, un contract prin care a externalizat realizarea unei evaluări intermediare POS DRU.

Birocrația a cauzat cele mai mari probleme în absorbție

Până anul trecut, problemele de absorbție au fost cauzate în principal de modul birocratic de funcționare a sistemului, conducând în esență la blocaje în zona plăților, respectiv la scurgerea unor perioade mari de timp până la validarea sumelor solicitate de beneficiari pentru a le fi rambursate, susțin oficialii ministerului.

Numeroase probleme au fost soluționate prin măsurile implementate în 2013, care au fost completate cu altele adoptate în acest an, ne-au mai spus aceștia care ne-au precizat că rata de absorbție curentă este în prezent de aproximativ 29% (reprezentând valoarea sumelor solicitate CE pentru a fi rambursate). Rata rambursărilor CE este tot de aproximativ 29%.

"Subliniem că, în acest an, a fost realizat un progres semnificativ în procesul de contractare. Au fost contractate 961 de proiecte din totalul de 1.048 de proiecte aprobate", au adăugat oficialii MFE.

Până la finalul anului, AM POS DRU vrea să solicite CE rambursarea a încă 610 milioane de euro

Până la finalul acestui an, AM POS DRU și-a stabilit să solicite Comisiei Europene rambursarea unei

sume de minimum 610 milioane de euro, ne-au declarat oficialii MFE.

În ceea ce privește suspensiunile de nereguli, ei ne-au menționat că acestea provin fie din sesizări, fie din Rapoarte de Audit emise de către Autoritatea de Audit, Comisia Europeană, Curtea Europeană și Auditorii.

Suspensiunile de neregulă au vizat, până acum, în principal cheltuieli salariale privind experții cooptați în cadrul proiectelor POS DRU, achizițiile publice, grupul țintă, conflicte de interes, conform sursei citate.

În anul 2013, s-au întreprins măsuri structurale în vederea prevenirii și constatării neregulilor și a fraudeilor în proiectele POS DRU, ne-au mai spus reprezentanții MFE, care ne-au spus că valoarea totală a aplicațiilor de plată transmise și acceptate de CE pentru POS DRU este de aproximativ un miliard de euro.

ALINA TOMA VEREHA

STADIUL CONTRACTĂRII ȘI PLĂȚILOR CĂTRE BENEFICIARI în raport cu alocarea UE la data de 31 mai 2014:

Axa prioritară/ Domeniul major de intervenție/	Număr contracte	Total valoare contribuție UE (Lei)	Total valoare proiecte (Lei)	% - Plăți către beneficiari contribuție UE în raport cu alocarea UE 2007 - 2013
Axa prioritară 1 / DMI 1.1 Acces la educație și formare profesională inițială de calitate	96	609.211.826	789.531.953	41,78
Axa prioritară 1 / DMI 1.2 Calitate în învățământul superior	170	1.029.059.861	1.208.020.417	51,18
Axa prioritară 1 / DMI 1.3 Dezvoltarea resurselor umane în educație și formare profesională	155	1.290.765.599	1.576.581.534	51,95
Axa prioritară 1 / DMI 1.4 Calitate în FPC	22	130.448.321	165.609.081	38,48
Axa prioritară 1 / DMI 1.5 Programe doctorale și postdoctorale în sprijinul cercetării	168	1.632.827.846	2.002.820.667	60,49
Axa prioritară 2 / DMI 2.1 Tranzitia de la școală la viața activă	395	1.358.346.741	1.582.397.874	43,16
Axa prioritară 2 / DMI 2.2 Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii	117	852.088.536	1.015.256.100	24,13
Axa prioritară 2 / DMI 2.3 Acces și participare la FPC	352	1.210.753.380.56	1.335.422.595	37,15
Axa prioritară 3 / DMI 3.1 Promovarea culturii antreprenoriale	113	787.017.780	882.230.610	85,36
Axa prioritară 3 / DMI 3.2 Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității	291	1.043.934.720.87	1.319.170.860	69,37
Axa prioritară 3 / DMI 3.3 Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor partenerilor sociali și societății civile	66	297.830.909.81	404.457.220	71,78
Axa prioritară 4 / DMI 4.1 Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare	57	505.113.220.35	693.375.710	27,38
Axa prioritară 4 / DMI 4.2 Formarea personalului propriu al SPO	25	222.565.228.90	303.488.563	34,66
Axa prioritară 5 / DMI 5.1 Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare	560	1.756.970.234.54	2.034.861.348	71,14
Axa prioritară 5 / DMI 5.2 Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă	410	1.505.151.806	1.848.935.626	69,84
Axa prioritară 6 / DMI 6.1 Dezvoltarea economiei sociale	56	485.911.906.60	610.441.619	28,98
Axa prioritară 6 / DMI 6.2 Îmbunătățirea accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii	143	1.072.412.710	1.218.232.609	36,68
Axa prioritară 6 / DMI 6.3 Promovarea egalității de șanse pe piața muncii	167	1.087.291.424	1.282.857.187	72,21
Axa prioritară 6 / DMI 6.4 Inițiativa transnațională pe o piață a inclusivității muncii	7	45.802.908	62.528.604	16,65
Axa prioritară 7 / DMI 7.1 Sprijin pentru implementarea, managementul general și evaluarea POS DRU	118	112.543.968	158.741.785	0,21
Axa prioritară 7 / DMI 7.2 Sprijin pentru promovare și comunicare POS DRU	16	6.350.849	9.835.321	0,82
TOTAL Raportare la data 31.05.2014	3.504	17.042.399.775	20.504.797.284	50,07

PROGRAME OPERATIONALE

Rata de absorbție a ajuns la 35,36%

Rata de absorbție a fondurilor europene a ajuns la 35,36%, la 6 iunie, valoarea declarațiilor de cheltuieli transmise la Comisia Europeană fiind de 6,793 miliarde euro, potrivit Ministerului Fondurilor Europene (MFE).

Oficialii Ministerului au anunțat că, de la Comisia Europeană, s-a primit suma totală de 8,69 miliarde euro, care reprezintă 45,24% din alocarea UE 2007-2013. Din aceste fonduri, plățile intermediare rambursate însumează 6,587 miliarde euro, ceea ce reprezintă 34,29% din alocarea UE 2007-2013.

Pentru cele șapte programe operaționale au fost depuse 43.125 proiecte, în valoare totală de aproximativ 73,5 miliarde euro, din care circa 48,4 miliarde euro reprezintă contribuție UE. Din totalul proiectelor depuse, au fost aprobate 16.679, în valoare totală de circa 36,2 miliarde euro. Din această valoare, aproximativ 21,9 miliarde euro reprezintă contribuție UE, ceea ce înseamnă aproximativ 114% din alocarea UE 2007-2013.

MFE mai anunță că au fost semnate 13.639 contracte de finanțare cu beneficiarii, în valoare eligibilă de aproximativ 25,2 miliarde euro, din care fondurile UE reprezintă circa 19,8 miliarde euro. Contribuția UE aferentă contractelor semnate, în raport cu alocarea UE 2007-2013, este de aproximativ 103%.

Plățile totale către beneficiari (pre-finanțări și rambursări), cu excepția rambursării de TVA, s-au ridicat la suma de aproximativ 8,91 miliarde euro. Din această valoare, contribuția UE a însumat aproximativ 7,96 miliarde euro, respectiv 41,36% din alocarea UE 2007-2013.

Țara noastră are aprobate de către Comisia Europeană un număr de 90 proiecte majore, astfel: 69 în domeniul mediului (infrastructură de alimentare cu apă, tratarea apelor uzate, managementul deșeurilor, sisteme urbane de încălzire, protecția împotriva inundațiilor și eroziune costieră), 20 în domeniul transporturilor (infrastructură rutieră, feroviară și navală), 1 proiect în domeniul cercetării (ELI-NP). Valoarea cumulată a celor 90 de proiecte este de aproximativ 10 miliarde euro. ■

Guvernul s-a împrumutat pentru achitarea facturilor către beneficiarii de fonduri UE

Guvernul României a aprobat, recent, un nou împrumut de la Trezoreria Statului pentru a pune la dispoziția Autorităților de Management ale programelor operaționale resursele necesare pentru plata beneficiarilor de fonduri europene.

Astfel, Guvernul a aprobat alocarea a peste 600 milioane de lei pentru plata beneficiarilor de fonduri europene. „Suma reprezintă un sprijin considerabil pentru beneficiari, care vor accesa mai rapid banii de care au nevoie pentru a continua implementarea proiectelor. Sumele plătite beneficiarilor vor fi cerute ulterior Comisiei pentru a fi rambursate țării noastre”, a declarat ministrul Fondurilor Europene, Eugen Teodorovici.

Împrumutul va fi folosit pentru efectuarea de plăți către beneficiarii de fonduri contractate prin intermediul a patru programe: Programul Operațional Regional, Programul Operațional Sectorial Mediu, Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice – 180 milioane de lei. Totodată, pentru plata beneficiarilor Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative au fost alocate fonduri în valoare de 6 milioane de lei.

Împrumutul de la Trezoreria Statului va fi rambursat de către Autoritățile de Management din sumele încasate de la Comisia Europeană. ■

Plățile către beneficiarii POS CCE au depășit 40% din fondurile UE alocate

Plățile către beneficiarii Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE) au depășit 40% din fondurile UE alocate, ne-au declarat reprezentanții Ministerului Fondurilor Europene (MFE).

Implementarea mai multor măsuri a dus la creșterea gradului de absorbție pe POS CCE de la 8% la 31 decembrie 2012 la peste 36% 31 mai 2014, ne-au precizat aceștia.

Oficialii ministerului ne-au explicat: „Guvernul a implementat măsuri orizontale, care au vizat accelerarea absorbției fondurilor alocate prin intermediul tuturor programelor operaționale, iar o parte dintre măsurile luate au vizat POS CCE. Din prima categorie fac parte măsuri precum asigurarea resurselor financiare necesare pentru plata beneficiarilor prin împrumuturi din Trezoreria Statului, introducerea mecanismului cererilor de plată pentru toate categoriile de beneficiari eligibili care se găsește în imposibilitatea de a achita facturile pentru servicii/bunuri/execuție de lucrări recepționate, acceptate la plată, precum și reducerea termenului de la 45 de zile lucrătoare la 20 de zile lucrătoare pentru efectuarea plăților către beneficiari”.

Au fost simplificate și procedurile de achiziții pentru beneficiarii privați. Potrivit MFE, este vorba despre scurtarea duratei de timp în care sunt efectuate achizițiile în cadrul proiectelor de către beneficiarii din mediul privat; posibilitatea beneficiarilor să aibă bunurile/serviciile/lucrările cele mai avantajoase pentru proiectul pe care îl implementează, fără a fi obligați să facă selecția în funcție de cel mai mic preț, cu condiția ca alegerea făcută să fie argumentată printr-o notă justificativă și cu obligația de a publica pe site-ul MFE anunțul de achiziție și oferta câștigătoare. Dacă beneficiarii nu respectă aceste ultime două condiții, le sunt aplicate corecții financiare de 25%, respectiv de 5%, conform sursei citate.

Reprezentanții ministerului ne-au spus că MFE a eliminat principalele blocaje din sistem – mii de proiecte neevaluate, depuse începând cu anul 2011, respectiv, procesarea cererilor de rambursare pentru ca beneficiarilor să le poată fi achitate cheltuielile făcute în cadrul proiectelor. Aceste probleme au fost rezolvate prin contractarea de experți din mediul privat, începând cu vara anului 2013, ne-au menționat aceștia.

POS CCE are ca obiectiv general creșterea productivității întreprinderilor, cu asigurarea principiilor dezvoltării durabile și reducerea decalajelor față de productivitatea la nivelul Uniunii Europene, astfel încât țara noastră să atingă, până în 2015, un nivel de aproximativ 55% din valoarea medie a productivității UE. Oficialii MFE afirmă că, după finalizarea implementării POS CCE, va fi realizat un studiu de impact prin intermediul căruia va fi verificată atingerea obiectivului programului.

stimularea comerțului electronic, ca un catalizator pentru tehnologii, cum ar fi: transferul electronic de fonduri, managementul lanțului de aprovizionare, marketing, social media, schimbul electronic de date, vom susține dezvoltarea infrastructurii aferente semnăturii electronice necesare sistemelor de plată și de livrare online și infrastructurii necesare capacității de gestionare a riscurilor în domeniul securității cibernetice și de reacție la incidente cibernetice”.

Autoritățile susțin că vor sprijini creșterea valorii adăugate generate de sectorul TIC și a inovării în domeniu prin dezvoltarea de cluster/polii de competitivitate. Noua alocare va susține, de asemenea, dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri, conform modelului european de susținere a creșterii competitivității economice, cum ar fi integrarea în lanțuri generatoare de valoare, rețele de producători și clustere.

Reprezentanții MFE consideră absolut necesară susținerea înființării de noi întreprinderi, asigurând astfel atingerea masei critice pentru dezvoltarea economică. „În acest sens vom sprijini, din FSE, înființarea de afaceri prin intermediul microgranturilor, dar și prin consiliere și formare, respectiv prin programe de tutorat/mentorat pentru creșterea și consolidarea afacerilor. În plus, pentru dezvoltarea afacerii pot fi acordate microcredite și garanții pentru creditele contractate în vederea realizării planurilor de afaceri acceptate”, au adăugat aceștia.

Comentând următoarea perioadă de alocare (2014-2020), conducerea MFE ne-a explicat: „În primul rând, trebuie să ținem cont că îmbunătățirea competitivității economice este

Autoritatea de Management POS CCE și-a propus ca, până la finalul acestui an, să solicite Comisiei Europene rambursare a cel puțin 490 milioane de euro. Atât pentru Programul Operațional Competitivitate, cât și pentru toate celelalte programe care vor

fi finanțate din fonduri europene în viitoarea perioadă de programare, Ministerul Fondurilor Europene și-a propus un grad de absorbție de 100%. La data de 31 mai 2014, la nivelul POS CCE, erau înregistrate 16.164 proiecte depuse cu o valoare

totală de 85.545.245.126 lei (41.580.163.216 lei FEDR) Până în prezent, Comisia Europeană a rambursat României aproximativ 930 milioane de euro prin POS CCE.

rezultatul mai multor intervenții cumulate, nu al uneia singure. Pentru a contribui la creșterea competitivității, avem în vedere sprijinirea directă a întreprinderilor pentru realizarea de investiții, dar și dezvoltarea activității de cercetare – inovare, dublată de creșterea transferului tehnologic și stimularea întreprinderilor pentru a deveni inovative. Pornind de la realitatea că tehnologia informației poate sprijini competitivitatea prin

Un alt factor cheie pentru creșterea competitivității economice este asigurarea unei forțe de muncă educate, motiv pentru care MFE sprijină alinierea învățământului terțiar la necesitățile pieței muncii cu scopul de a valorifica potențialul specific, sectorial și teritorial de creștere și inovație, precum și realizarea de programe care vizează îmbunătățirea abilităților de bază și transversale – atât vocaționale, cât și non-vocaționale.

În afară de aceste alocări directe (prin POS Competitivitate, PNDR, POR, PO Capital Uman) sunt acțiuni care contribuie indirect, dar esențial, la creșterea competitivității economice. Conform sursei citate, este vorba despre acțiunile de dezvoltare a infrastructurii rutiere și de IT, care va facilita mobilitatea populației și a bunurilor, va determina reducerea costurilor de transport de mărfuri și călători, îmbunătățirea accesului pe piețele regionale, creșterea eficienței activităților economice, economisirea de energie și timp, creând condiții pentru extinderea schimburilor comerciale și, implicit, a investițiilor productive. Îmbunătățirea accesibilității fizice și digitale, reprezintă factori principali pentru atragerea de investitori și pentru a pune bazele pentru dezvoltarea competitivității economice.

(reducerea timpului de familiarizare), să se reducă timpul de verificare a diferitelor reguli, cerințe, proceduri și ghiduri, reducând riscul de producere a unor greșeli sau erori”.

Prin dezvoltarea interoperabilității sistemelor informatice ale diverselor instituții publice care dețin baze de date cu informații legate de beneficiari, MFE urmărește să reducă numărul de documente solicitate beneficiarilor de fonduri, în special în faza de selecție a proiectelor, aceste informații putând fi accesate on-line de către Autoritățile de management/Organismele intermediare.

Nu în ultimul rând, oficialii ministerului consideră că transferul Autorității de Management pentru POS CCE în subordinea MFE va conduce la simplificarea sistemului și, implicit, la reducerea birocrăției, la evitarea unor presiuni nejustificate asupra beneficiarilor, prin aplicarea unor reguli mult mai simple și mai clare.

Noutăți în procedurile de accesare

Noutățile din procedurile de accesare a noii alocări 2014-2020 vizează întregul sistem de implementare a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții, în care va fi integrat și Programul Operațional Competitivitate.

Potrivit datelor furnizate de MFE, unul dintre elementele importante este introducerea conceptului de e-coeziune, conform cerințelor Regulamentului comun 1303/2013, care va permite reducerea sarcinii administrative. Portalul MySMIS (e-coeziune) a fost elaborat recent și are ca scop facilitarea schimbului de informații electronice pentru beneficiari. MySMIS integrează toate elementele de reglementare principale

ale e-coeziunii referitoare la „caracteristicile tehnice pentru funcționarea sistemelor informatice și pentru reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari”, „principiul de codare unică”, „interoperabilitatea” și „toate schimburile de informații.”

Conducerea ministerului: „Intenționăm implementarea principiului „biroului unic” pentru IMM-uri, astfel încât acestea să aibă la dispoziție un mecanism cuprinzător și accesibil pentru informare și orientare”.

Cu alte cuvinte, acest sistem va permite, când va deveni pe deplin funcțional, transmiterea cererilor de finanțare, rapoartelor de progres, a cererilor de rambursare în format electronic, stocarea electronică a datelor și utilizarea acestora, astfel încât va reduce problemele legate de păstrarea datelor și problema transmiterii datelor de mai multe ori, ne-au declarat reprezentanții MFE.

De asemenea, vor fi introduse opțiunile de rambursare pe baza costurilor simplificate, oferind posibilitatea reducerii sarcinii administrative asociate gestiunii financiare, controlului și auditului. Pentru Programul Operațional Competitivitate, autoritățile intenționează să utilizeze ca opțiuni simplificate în principal costurile indirecte, exprimate ca procent din alte costuri eligibile și eventual sume forfetare (de exemplu vouchere pentru inovare).

Un alt element important este reducerea numărului de auditeri pentru operațiunile care nu depășesc valoarea de 100.000 de euro, care nu vor fi, în mod normal, supuse decât unei singure auditeri pe întreaga lor durată (dacă nu există un risc specific).

De asemenea, referitor la finanțarea IMM-urilor inovative din țara noastră, vor fi utilizate instrumente financiare care vor facilita accesul la capital de risc în etapele timpurii ale dezvoltării acestora. Aceste instrumente se vor structura pe două nivele de intervenție, ne-au mai spus reprezentanții MFE, subliniind: „Nivelul accelerator va permite dezvoltarea de IMM-uri inovatoare emergente de la stadiul de concept până la cel de lansare pe piață, cu investiții de până la 50.000 de euro. Nivelul de investiții pentru start-up-uri („seed”) va continua să sprijine IMM-urile inovative pregătite pentru piață, care au perspective de creștere, cu o rată a investițiilor de până la 500.000 euro. Dincolo de sprijinul direct de capital, IMM-urile inovative selectate vor beneficia de o gamă largă de servicii suport, adaptate complexității specifice a tehnologiilor aferente asocierilor, precum instruire, mentorat, marketing, managementul drepturilor de proprietate industrială, juridic, servicii de contabilitate, etc”.

În scopul reducerii decalajului actual al pieței privind accesul la finanțare, IMM-urile inovatoare vor fi eligibile pentru împrumuturi mai favorabile susținute de garanții și/sau granturi.

Principalele probleme întâmpinate în procesul actual de absorbție:

- ✓ neasigurarea cofinanțării din partea beneficiarilor la timp din cauza lipsei suportului bancar în acest sens;
- ✓ completarea incorectă a documentelor (cereri de plată/cereri de rambursare) de către beneficiari, neatașarea tuturor documentelor suport;
- ✓ întâzieri și blocaje în procesul de achiziție publică cauzate în special procedurii de contestație foarte permissive, de ex. legislația în vigoare permite contestarea unui proces de achiziție publică din partea oricăror firme, indiferent dacă au participat sau nu la procesul respectiv de achiziție publică; mai precis o firmă de apartament care nu participă la un proces de achiziție poate contesta și bloca întregul proces de achiziție;
- ✓ estimări nerealiste din partea beneficiarilor cu privire la termenele stabilite în care vor face cereri de rambursare a cheltuielilor.

Măsuri de îmbunătățire a absorbției

Pentru îmbunătățirea atragerii fondurilor europene alocate pentru perioada de programare 2014-2020, MFE are în vedere, în primul rând, asigurarea unei mai bune activități de comunicare și informare a viitorilor beneficiari și de creștere a vizibilității Programelor Operaționale atât prin utilizarea mijloacelor existente (conferințe, seminarii, informări prin intermediul mass-media, spoturi publicitare, pagini web), a rețelelor existente, cât și prin investiții viitoare în sprijin help - desk de calitate.

Conducerea ministerului a adăugat: „De asemenea, intenționăm implementarea principiului „biroului unic” pentru IMM-uri, astfel încât acestea să aibă la dispoziție un mecanism cuprinzător și accesibil pentru informare și orientare privind accesarea fondurilor publice (programe naționale și europene) dedicate dezvoltării afacerilor proprii (echipamente, servicii, instruire și acces la finanțare). Pornind de la dorința de a sprijini beneficiarii și de a crește implicit rata de absorbție, vom elabora măsuri de simplificare și eficientizare a modalităților de accesare a fondurilor, continuând pe cele deja aplicate și introducând altele noi. Astfel, vrem să standardizăm, pe cât posibil, aplicațiile pentru finanțare, formatul cererilor de rambursare și a rapoartelor de progres, încât un beneficiar al mai multor programe de finanțare să nu facă efortul de adaptare și învățare pentru fiecare program în parte

Stadiul plăților interne către beneficiari în raport cu alocarea UE, la data de 31 mai 2014:

1) AXA 1 – 46,83 %	
DMI 1.1	46,08 %
DMI 1.2	100 %
DMI 1.3	0,56 %
2) AXA 2 – 54,53 %	
DMI 2.1	44,81 %
DMI 2.2	8,76 %
DMI 2.3	49,43 %
3) AXA 3 – 28,38 %	
DMI 3.1	11,58 %
DMI 3.2	52,76 %
DMI 3.3	11,51 %
4) AXA 4 – 32,00 %	
DMI 4.1	48,28 %
DMI 4.2	26,17 %
DMI 4.3	0,00 %
5) AXA 5 – 19,59 %	
DMI 5.1	26,13 %
DMI 5.2	7,44 %
TOTAL POS CCE – 41,98 %	

PROIECTE DE SUCCES

SMIS	Beneficiar	Titlu proiect	Valoare nerambursabilă
3776	SC Băile Govora SA	Palace Govora SPA - Servicii cazare ****, promovare și dezvoltare turism balnear, agrement turistic.	7.154.767,59 lei

FIȘĂ PROIECT

Titlu: "Palace Govora SPA - Servicii cazare****, promovare și dezvoltare turism balnear, agrement turistic"

Solicitantul: S.C. Băile Govora S.A.

Localizarea proiectului: Regiunea de Dezvoltare Sud Vest Oltenia, județul Vâlcea, loc. Băile Govora

Durata de implementare: 36 luni.

Obiectivele specifice:

Obiectivul specific al proiectului răspunde obiectivului specific al axei prioritare 5, prin îmbunătățirea calității infrastructurii turistice de cazare și a serviciilor conexe din cadrul hotelului Palace (monument istoric de categoria B), în contextul creării de noi locuri de muncă și îmbunătățirii gradului de atractivitate a regiunii, ca urmare a:

- Modernizării și extinderii infrastructurii de cazare și a utilităților conexe în vederea clasificării hotelului la categoria de 4 stele;
- Modernizării bazei de tratament și reabilitării rezervorului de apă minerală;
- Amenajării unei baze de agrement;
- Oferirii de servicii diversificate, la standarde europene;
- Creării de noi locuri de muncă și menținerii locurilor de muncă existente.

Grupul țintă:

- 24.663 turiști preconizați pentru stațiunea balneoclimaterică Băile Govora pentru anul următor finalizării proiectului;
- 3.017 turiști preconizați a se caza anual la Hotel Palace;
- 150 persoane angajate temporar pe durata realizării investiției;
- 27 persoane angajate permanent pentru operarea investiției;
- S.C. Băile Govora S.A.;
- 202 - agenți economici din stațiune;
- 2992 locuitori ai orașului Băile Govora prin dezvoltarea locală a stațiunii;
- Investitori români și străini interesați de arealul Băile Govora.

Indicatori de realizare:

- Refacerea fațadelor în scopul redării aspectului inițial al lucrării.
  - Implementarea proiectului va determina creșterea capacității de cazare clasificată la 4 stele din regiune.
  - Numărul de spații de cazare va crește cu 57 de locuri.
- Ca urmare a proiectului, hotelul Palace va avea următoarea structură:
- 93 camere vor avea dotări de 4 stele

- 39 camere vor avea dotări de 3 stele

Proiectul propune o diversificare a serviciilor turistice:

- Crearea unui Business Club pentru organizarea întâlnirilor de afaceri;
- Asigurarea accesului la Internet în fiecare cameră;
- Realizarea a 2 săli de conferință la parterul hotelului;
- Dezvoltarea unei baze de agrement prin:
  - ✓ amenajarea și dotarea unei săli de fitness;
  - ✓ amenajarea unui cabinet de masaj;
  - ✓ amenajarea unei saune cu o capacitate de 6 persoane
- Reabilitarea și dotarea bazei de tratament prin:
  - ✓ compartimentarea spațiilor din demisol
  - ✓ lucrări de modernizare în conformitate cu cerințele normelor privind centrele balneare
  - ✓ achiziționarea de echipamente specifice:
    - 1 unitate de încălzire și sterilizare parafină
    - 1 spirometru
    - 1 EKG
    - 1 aparat terapie cu laser
    - 1 lampă IR cu radiații infraroșu
    - 3 aparate pentru unde scurte pulsatile
    - 2 aparate pentru magnetoterapie
    - 2 aparate pentru electroterapie și ultrasunete
    - 6 aparate aerosoli
    - 1 aparat inhalatîi colectiv și 3 pentru individual
    - 1 compresor aer uscat.

Reabilitarea izvorului de apă minerală. În cadrul spațiilor de cazare se va asigura amenajarea de spații pentru persoane cu mobilitate redusă, și anume:

- amenajarea a 3 spații de cazare pentru persoane cu dizabilități
- amenajarea unui grup sanitar pentru persoane cu dizabilități
- realizarea unei rampe speciale pentru accesul persoanelor în scaune cu roțile la intrarea în hotel.

Bugetul proiectului:

Valoare totală a proiectului (RON)	Valoare eligibilă (RON)		
	Total eligibil	FEDR	Buget național
16.669.586,96	12.126.724,72	7.154.767,58	0
			Contribuție beneficiar
			4.971.957,13

din care valoarea finanțării nerambursabile alocate de MDRL - AM POR : 7.154.767,58 lei (59% din valoarea eligibilă a proiectului) aproximativ: **1.696.648,70 EURO.** ■

SMIS	Beneficiar	Titlu proiect	Valoare nerambursabilă
3772	CJ Mehedinți	Reabilitarea Complexului Muzeu Regiunii Porțile de fier și valorificarea lui ca produs turistic	41.668.069,37 lei

FIȘĂ PROIECT

Titlu: "Reabilitarea complexului Muzeu Regiunii Porților de Fier și valorificarea lui ca produs turistic"

Solicitantul: Consiliul Județean Mehedinți în parteneriat cu Consiliul Local al Municipiului Drobeta Turnu Severin

Localizarea proiectului: Regiunea de Dezvoltare Sud Vest Oltenia, județul Mehedinți, Municipiul Drobeta Turnu Severin.

Durata de implementare: 32 luni

Obiectivele specifice:

- Reabilitarea infrastructurii culturale istorice a complexului Muzeului Regiunii Porților de Fier (clădirea Muzeului Regiunii Porților de Fier)
- Realizarea unui pavilion multifuncțional (Lapidarium, sală de conferințe-simpozioane, ateliere meșteșugărești tradiționale, punct de informare, expoziții, etc) și a unui pavilion anexă (spații restaurare, seră, garaj, atelier de tâmplărie, depozite diverse)
- Dezvoltarea durabilă a infrastructurii de turism și punerea ei în valoare prin reconstituirea elementelor de civilizație romană (Castrul Roman Drobeta, Podul lui Traian, Termele romane cu palestra, reconstituirea unui Teatru roman) și a elementelor de civilizație romană (fortificația medievală din colțul de sud - vest al Castrului Roman și ruinele bisericii medievale cu contraforturi)
- Facilitarea accesului la patrimoniul cultural-istoric al complexului Muzeului Regiunii Porților de Fier prin stabilirea și susținerea unui traseu de vizitare al acestuia, asigurarea tuturor amenajărilor, utilităților și echipamentelor necesare, realizarea de legături pietonale și carosabile cu amenajările și dotările fluviului Dunărea (port de ambarcațiuni turistice, de agrement și vizitarea cetății Vauban din insula Ada-Kaleh reconstruită pe insula Simian)

Grupul țintă:

- Turiștii români și străini
- Personalul complexului Muzeu Regiunii Porților de Fier
- Personalul Consiliului Județean Mehedinți
- Agențiile de turism

- Comunitatea locală
- Întreprinderile mici și mijlocii

Indicatori de realizare:

Rezultate imediate:

- Suprafața restaurată-conservată a obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic - 3500mp; 102 ml;
- Suprafața reabilitată a obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic - 6900mp;
- Suprafața reconstituită a obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic - 693,36 mp; 1920 ml;
- Suprafața nou-construită - 2950 mp;
- Amenajări peisagistice realizate - 11840 mp;
- Zone de protecție amenajate - 40000 mp;
- Capacitatea parcarilor realizate - 30 locuri;
- Căi de acces construite către obiectivele de patrimoniu - 2400 mp;
- Căi de acces modernizate către obiectivele de patrimoniu - 2230 mp;
- Echipamente achiziționate pentru protecția obiectelor de patrimoniu: echipamente de climatizare - 3; echipamente de protecție împotriva incendiilor - 1; sistem general de securitate - 1;
- Locuri special amenajate / echipamente special de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă - 7.

Rezultate induse:

- ✓ creșterea numărului de vizitatori la obiectele restaurate: 30000 => 33000
- ✓ creșterea numărului locurilor de muncă temporare nou create: 0 => 300
- ✓ creșterea numărului locurilor de muncă permanente nou create: 0 => 20

Bugetul proiectului:

Valoare totală a proiectului (RON)	Valoare eligibilă (RON)		
	Total eligibil	FEDR	Buget național
51.739.132,70	42.518.438,13	36.140.672,41	5.527.396,96
			Contribuție beneficiar
			850.368,76

din care valoarea finanțării nerambursabile alocate de MDRL - AM POR: 41.668.069,37 lei (aproximativ **9.712.836,68 EURO.**) ■

Titlu proiectului: Restaurarea și reabilitarea a două clădiri de patrimoniu din Municipiul Tulcea, incluse în circuitele turistice regionale

Beneficiar: UAT Județul Tulcea

Perioadă de implementare: 06.11.2009 - 05.10.2012

Valoare totală proiect: 47.501.615,36 lei

Obiective:

- dezvoltarea turismului durabil în zona de nord a județului Tulcea, prin restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural județean tulcean și includerea acestuia în circuitele turistice regionale;
- crearea unui Complex Muzeal de Patrimoniu Cultural Nord Dobrogean - facilitare durabilă pentru valorificarea și promovarea patrimoniului cultural tulcean.

Beneficiari:

- cel puțin 25 000 de vizitatori/ an reprezentând turiști care își petrec sejurul în județul Tulcea;
- Filiala Tulcea a Uniunii Artiștilor Plastici din România;
- Consiliul Județean Tulcea, prin Institutul de Cercetări Ecomuzeale Tulcea, ca urmare a reducerii costurilor de întreținere a acestor 2 obiective culturale turistice și reducere a costurilor de conservare a patrimoniului de artă;
- locuitorii județului Tulcea, prin creșterea numărului de locuri de muncă și a surselor alternative de venit, precum și prin creșterea gradului de acces la educație prin cultură și artă;
- furnizorii de servicii turistice, ca urmare a punerii în circuit turistic ale celor două obiective;
- artizanii locali din județul Tulcea.

Rezultate:

- două clădiri obiective de patrimoniu (sediul Muzeului de Artă și Casa Avramide) restaurate/ amenajate și modernizarea infrastructurii conexe;
- menținerea a 12 locuri de muncă;
- crearea a două locuri de muncă permanente și a două locuri de muncă temporare;
- creșterea numărului de vizitatori ai Complexului Muzeal de patrimoniu cu peste 25000 de persoane.

Impactul proiectului la nivelul localității/regiunii:

Consolidarea și restaurarea celor două obiective de patrimoniu contribuie la redarea funcțiilor de muzeu ale ambelor clădiri și la articularea acestora, din punct de vedere științific, cultural și turistic, într-un complex muzeal de artă dobrogeană. Acest complex muzeal va constitui un motor de dezvoltare a turismului cultural, în orașul Tulcea, în primă fază, precum și în zona de nord a județului Tulcea, aducând un echilibru în dezvoltarea turistică a județului.

Titlu proiectului: Reabilitarea infrastructurii, modernizarea, dezvoltarea și echiparea Ambulatoriului de Specialitate TBC din cadrul

Spitalului Clinic de Pneumoftiziologie Constanța

Beneficiar: UAT Județul Constanța

Perioadă de implementare: 07.08.2009 - 06.08.2011

Valoare totală proiect: 12.006.521,11 lei

Obiective:

- creșterea calității serviciilor medicale, modernizarea și eficientizarea serviciilor medicale în ambulatoriul de specialitate;
- reabilitarea și modernizarea infrastructurii-reparații la clădiri și instalații;
- dotarea cabinetelor medicale cu aparatură și echipamente moderne, la standarde europene, ale căror caracteristici și performanțe să corespundă necesităților ambulatoriului, raportat la numărul de pacienți preconizat;
- echiparea ambulatoriului cu mobilier specific;
- implementarea unui sistem informatic de evidență și control a activităților din ambulatoriu;
- protecția mediului și gestionarea corespunzătoare a deșeurilor.

Beneficiari:

- pacienții tratați în ambulatoriu;
- cadrele medicale care vor oferi servicii medicale de înaltă calitate.

Rezultate:

- clădire reabilitată și dotată;
- creșterea numărului de pacienți consultați/tratați în ambulatoriu;
- creșterea eficienței termice a clădirii;
- reducerea cu 10% a cheltuielilor cu întreținerea clădirilor.

Impactul proiectului la nivelul localității/regiunii:

Reabilitarea, modernizarea și echiparea Ambulatoriului de specialitate T.B.C. din cadrul Spitalului Clinic de Pneumoftiziologie Constanța vor conduce la asigurarea serviciilor medicale de specialitate la standarde europene locuitorilor județului Constanța, la creșterea numărului de pacienți consultați/tratați în ambulatoriu, la creșterea eficienței termice a clădirii, la reducerea cu 10% a cheltuielilor cu întreținerea clădirilor, la creșterea valorii și a duratei normale de funcționare a mijloacelor fixe - clădiri și dotări.

AXA PRIORITARĂ 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbane de creștere

Domeniul major de intervenție 1.1 - "Planuri integrate de dezvoltare urbană"

Subdomeniul "Centre urbane"

Proiect: "Modernizarea din punct de vedere arhitectural și peisagistic a Parcului de agrement din orașul Bragadiru", cod SMIS 19611

Rezultate:

Spații verzi modernizate	7,82 ha
Spații verzi modernizate	8,4 mp/locuitor
Arbuști și puiet plantați	6.218 buc
Alei amenajate, inclusiv piste ptr. biciclete	10.015 mp
Spații de recreere	3.420 mp
Spații de joacă	1.410 mp
Infochioscuri	6 buc

Surse de finanțare

Valoarea totală a proiectului	22.999.774,94 lei
Asistența financiară nerambursabilă solicitată	18.213.002,19 lei

AXA PRIORITARĂ 4: Sprijinirea mediului de afaceri regional și local

Domeniul major de intervenție 4.1 "Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor"

Proiect: "Centrul de Sprijinire și Dezvoltare a Afacerilor Siriului" - cod SMIS 18125

Beneficiar: S.C. SIRIULUI RESIDENCE S.R.L., București

Durata de implementare: octombrie 2011-august 2013

Obiective:

Înființarea unui Centru de Sprijinire și Dezvoltare a Afacerilor în scopul revigorării și dezvoltării economiei din zona de nord a Bucureștiului, str. Daniel Danielopolu nr 42A.

Acest centru are în vedere atragerea de investiții și crearea de noi locuri de muncă la nivel local. Proiectul își mai propune o rată de ocupare a CSDA în 2 ani de la finalizarea implementării proiectului de cel puțin 72%.

Rezultate:

- Clădirea de birouri S-Park, cu suprafața utilă nou creată de 4850 mp
- Crearea a 5 locuri de muncă în cadrul SC SIRIULUI RESIDENCE SRL

Surse de finanțare:

Valoarea totală a proiectului	26.863.883,25 lei
Asistența financiară nerambursabilă solicitată	18.749.169 lei

PROIECTE DE SUCCES

LISTĂ PROIECTE REGIUNEA CENTRU

Nr crt	DMI	Denumire proiect	Date de contact beneficiar
1	5.1	„Reabilitarea și extinderea infrastructurii turistice în Orașul Rupea”, cod SMIS 2270	CONSILIUL LOCAL RUPEA Str. Republicii, nr. 169, Rupea, jud. Brașov Tel./Fax: 0372873958 Primar Dumitrescu Flavius Persoana de contact: Daniela Dărăbanț
2	3.2	Servicii integrate pentru persoane cu nevoi speciale Alba, SMIS: 2262,	CONSILIUL JUDEȚEAN ALBA Piața I. I. C. Brătianu, nr. 1, Alba Iulia, jud. Alba Tel./Fax: 0258-813325 Președinte Ion Dumitrel, Persoana de contact: Magdalena Bene
3	5.2	Modernizarea Salvării Montane în Județul Harghita, SMIS 2890	CONSILIUL JUDEȚEAN HARGHITA Tel./Fax 0744399282, 0266207700 / 0266207703 Piața Libertății, nr. 5, Miercurea Ciuc, jud. Harghita Președinte Csaba Borboly Persoana de contact: Szép Róbert Director, Direcția de Dezvoltare
4	2.1	„Reabilitare drum județean DJ 121 Covasna – Zăbala – Imeni – Catalina – Târgu Secuiesc, km. 32 + 000 – 49 + 100, județul Covasna”, SMIS 5325	CONSILIUL JUDEȚEAN COVASNA Piața Libertății, nr. 4, Sfântu Gheorghe, 520008, jud. Covasna, Tel./Fax: 0267-314846; 0267-310060 Președinte Tamas Sandor Persoana de contact: Mocsary Gondos Zoltan
5	3.1	Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea Ambulatoriului nr. 1 al Spitalului Clinic Județean Sibiu	Unitatea Administrativ Teritorială Județul Sibiu
6	4.1	Construire clădire de birouri pentru sprijinirea afacerilor în Municipiul Tirgu Mureș, SMIS 4182	SC MULTINVEST SRL Tirgu Mureș, Str. Gheorghe Doja, nr.67, jud. Mureș Tel./Fax: 0745 613 069/ 0265 268208 Administrator Zsolt Gogolak Hrubecz

Fișă proiect orașul Rupea

Cod SMIS proiect:	2270																														
Nr. Contract de finanțare	232/15.05.2009																														
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 5, DMI 5.1 Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe																														
Beneficiar:	Unitatea administrativ teritorială Orașul Rupea																														
Titlul Proiectului:	Reabilitarea și extinderea infrastructurii turistice în Orașul Rupea																														
Localizarea proiectului (Regiune, Județ, Localitate)	Regiunea de Dezvoltare Centru, Județul Brașov, Orașul Rupea																														
Valoarea contractului de finanțare:																															
Valoarea proiectului:	30.825.424,80 lei																														
Valoarea totală eligibilă	23.768.681,58 lei																														
Suma solicitată	23.293.307,95 lei, din care : - din FEDR: 20.203.379,34 lei - din bugetul național: 3.089.928,61 lei																														
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile	475.373,63 lei																														
Perioada de implementare a proiectului:	49 luni																														
Obiective:	Obiectivul general: • Stimularea dezvoltării economice a zonei Rupea prin valorificarea potențialului turistic, istoric și natural al zonei având ca obiectiv central vestigiile istorice ale cetății Rupea ce va fi reabilitată. Obiective specifice: • Restaurarea și valorificarea durabilă a cetății Rupea precum și modernizarea căilor de acces către obiectiv • Creșterea potențialului turistic al zonei • Creșterea medie a numărului de turiști																														
Indicatori estimați a se realiza:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Denumire</th> <th>Valoare estimată</th> <th>Valoare realizată</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Suprafața restaurată a obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic</td> <td>14.400 mp</td> <td>14.400 mp</td> </tr> <tr> <td>Amenajări peisagistice realizate</td> <td>500 mp</td> <td>500 mp</td> </tr> <tr> <td>Echipamente achiziționate pentru protecția obiectivelor de patrimoniu:</td> <td>5 hidranți</td> <td>5 hidranți</td> </tr> <tr> <td>Echipamente de climatizare</td> <td>40 stingătoare cu CO2 și spumă</td> <td>40 stingătoare cu CO2 și spumă</td> </tr> <tr> <td>Echipamente de protecție împotriva incendiilor</td> <td>1 centrală avertizare incediu</td> <td>1 centrală avertizare incediu</td> </tr> <tr> <td>Sisteme de antifracție</td> <td>1 centrală avertizare efracție legată la server cu cameră video</td> <td>1 centrală avertizare efracție legată la server cu cameră video</td> </tr> <tr> <td>Lungimea căilor de acces reabilitate către obiectivele de patrimoniu</td> <td>2,422 km</td> <td>2,422 km</td> </tr> <tr> <td>Parcări amenajate și locuri de parcare disponibile</td> <td>1 parcare cu 2 platforme: 12 locuri autocare + 44 locuri autoturisme</td> <td>1 parcare cu 2 platforme: 12 locuri autocare + 44 locuri autoturisme</td> </tr> <tr> <td>Locuri special amenajate/echipamente speciale de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă</td> <td>1 toaletă ecologică</td> <td>1 toaletă ecologică</td> </tr> </tbody> </table>	Denumire	Valoare estimată	Valoare realizată	Suprafața restaurată a obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic	14.400 mp	14.400 mp	Amenajări peisagistice realizate	500 mp	500 mp	Echipamente achiziționate pentru protecția obiectivelor de patrimoniu:	5 hidranți	5 hidranți	Echipamente de climatizare	40 stingătoare cu CO2 și spumă	40 stingătoare cu CO2 și spumă	Echipamente de protecție împotriva incendiilor	1 centrală avertizare incediu	1 centrală avertizare incediu	Sisteme de antifracție	1 centrală avertizare efracție legată la server cu cameră video	1 centrală avertizare efracție legată la server cu cameră video	Lungimea căilor de acces reabilitate către obiectivele de patrimoniu	2,422 km	2,422 km	Parcări amenajate și locuri de parcare disponibile	1 parcare cu 2 platforme: 12 locuri autocare + 44 locuri autoturisme	1 parcare cu 2 platforme: 12 locuri autocare + 44 locuri autoturisme	Locuri special amenajate/echipamente speciale de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă	1 toaletă ecologică	1 toaletă ecologică
Denumire	Valoare estimată	Valoare realizată																													
Suprafața restaurată a obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic	14.400 mp	14.400 mp																													
Amenajări peisagistice realizate	500 mp	500 mp																													
Echipamente achiziționate pentru protecția obiectivelor de patrimoniu:	5 hidranți	5 hidranți																													
Echipamente de climatizare	40 stingătoare cu CO2 și spumă	40 stingătoare cu CO2 și spumă																													
Echipamente de protecție împotriva incendiilor	1 centrală avertizare incediu	1 centrală avertizare incediu																													
Sisteme de antifracție	1 centrală avertizare efracție legată la server cu cameră video	1 centrală avertizare efracție legată la server cu cameră video																													
Lungimea căilor de acces reabilitate către obiectivele de patrimoniu	2,422 km	2,422 km																													
Parcări amenajate și locuri de parcare disponibile	1 parcare cu 2 platforme: 12 locuri autocare + 44 locuri autoturisme	1 parcare cu 2 platforme: 12 locuri autocare + 44 locuri autoturisme																													
Locuri special amenajate/echipamente speciale de acces pentru persoanele cu mobilitate redusă	1 toaletă ecologică	1 toaletă ecologică																													
Valoarea realizată a proiectului:																															
Valoarea totală eligibilă	19.073.619,56 lei																														
Suma solicitată	18.692.147,16 lei, din care : - FEDR: 16.212.576,62 lei - bugetul național: 2.479.570,54 lei																														
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile	381.472,40 lei																														
Economii realizate:	4.695.062,02 lei																														

Fișă proiect UAT Alba

Cod SMIS proiect:	2262																					
Nr. Contract de finanțare	532/11.09.2009																					
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 3, Domeniul major de intervenție 3.2																					
Beneficiar:	Parteneriatul dintre Unitatea administrativ teritorială județul Alba, Direcția județeană de asistență socială și protecția copilului Alba, Unitatea administrativ teritorială municipiul Aiud, Unitatea administrativ teritorială orașul Abrud, Unitatea administrativ teritorială municipiul Blaj, Unitatea administrativ teritorială orașul Cugir, Unitatea administrativ teritorială orașul Zlatna																					
Titlul Proiectului:	Servicii integrate pentru persoane cu nevoi speciale Alba																					
Localizarea proiectului (Regiune, Județ, Localitate)	Regiunea de Dezvoltare Centru, Județul Alba, Abrud, Aiud, Cugir, Zlatna, Blaj, Alba Iulia																					
Valoarea contractului de finanțare:																						
Valoarea proiectului:	3.484.433,93 lei																					
Valoare totală eligibilă	2.839.006,86 lei																					
Suma solicitată	2.782.266,72 lei, din care : - FEDR: 2.413.155,83 lei - bugetul național: 369.070,89 lei																					
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile	56.780,14 lei																					
Perioada de implementare a proiectului:	20 luni																					
Obiective:	Obiectivul general: • Dezvoltarea capacităților autorităților locale prin crearea complexelor inovatoare de servicii sociale alternative Obiective specifice: • Reabilitarea și extinderea minimă a 5 locații pentru 5 microzone ale județului Alba, în vederea creării bazei infrastructurale care să ofere servicii sociale pentru persoane cu dizabilități																					
Indicatori estimați a se realiza:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Denumire</th> <th>Valoare estimată</th> <th>Valoare realizată</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Centre sociale multifuncționale nou înființate</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Numărul centrelor sociale accesibile pentru persoane cu dizabilități</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Numărul persoanelor cu dizabilități care vor beneficia de serviciile sociale</td> <td>1.104</td> <td>1.104</td> </tr> <tr> <td>Ponderele populației cu dizabilități care are acces la serviciile sociale (% din totalul persoanelor cu dizabilități din județ)</td> <td>8,1%</td> <td>8,1%</td> </tr> <tr> <td>Aria totală utilă a centrelor sociale multifuncționale</td> <td>1.354 m²</td> <td>1.354 m²</td> </tr> <tr> <td>Aria de acoperire a centrelor sociale multifuncționale în județul Alba</td> <td>85 %</td> <td>85 %</td> </tr> </tbody> </table>	Denumire	Valoare estimată	Valoare realizată	Centre sociale multifuncționale nou înființate	5	5	Numărul centrelor sociale accesibile pentru persoane cu dizabilități	5	5	Numărul persoanelor cu dizabilități care vor beneficia de serviciile sociale	1.104	1.104	Ponderele populației cu dizabilități care are acces la serviciile sociale (% din totalul persoanelor cu dizabilități din județ)	8,1%	8,1%	Aria totală utilă a centrelor sociale multifuncționale	1.354 m ²	1.354 m ²	Aria de acoperire a centrelor sociale multifuncționale în județul Alba	85 %	85 %
Denumire	Valoare estimată	Valoare realizată																				
Centre sociale multifuncționale nou înființate	5	5																				
Numărul centrelor sociale accesibile pentru persoane cu dizabilități	5	5																				
Numărul persoanelor cu dizabilități care vor beneficia de serviciile sociale	1.104	1.104																				
Ponderele populației cu dizabilități care are acces la serviciile sociale (% din totalul persoanelor cu dizabilități din județ)	8,1%	8,1%																				
Aria totală utilă a centrelor sociale multifuncționale	1.354 m ²	1.354 m ²																				
Aria de acoperire a centrelor sociale multifuncționale în județul Alba	85 %	85 %																				
Valoarea realizată a proiectului:																						
Valoare totală eligibilă:	1.799.364,31 lei																					
Suma solicitată:	1.103.806,69 din care : - FEDR: 869.889,33 lei - bugetul național: 233.917,36 lei																					
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile:	35.987,27 lei																					
Economii realizate:	1.699.212,90 lei																					

Fișă proiect CJ Harghita

Cod SMIS proiect:	2890															
Nr. Contract de finanțare	711/17.04.2010															
Sursa de finanțare:	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 5, Domeniul major de intervenție 5.2															
Beneficiar:	UNITATEA ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ JUDEȚUL HARGHITA															
Titlul Proiectului:	Modernizarea Salvării Montane în Județul Harghita															
Localizarea proiectului (Regiune, Județ, Localitate)	Regiunea de Dezvoltare Centru, Județul Mureș, Tg. Mureș															
Valoarea contractului de finanțare:																
Valoarea proiectului :	7.612.066,89 lei															
Valoare totală eligibilă	6.121.318,43 lei															
Suma solicitată	5.998.892,06 lei, din care : - FEDR: 5.998.892,06 lei - bugetul național: 0 lei															
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile	122.426,37 lei															
Perioada de implementare a proiectului:	14 luni															
Obiective:	Obiectivul general: • Valorificarea turismului montan județean, prin asigurarea condițiilor specifice de siguranță în arealul montan harghitean atât turiștilor, cât și locuitorilor jud. Harghita Obiective specifice: • Amenajarea/construirea/dotarea a 4 baze Salvamont • Dotarea celor 32 de salvamontiști cu echipamente personale specifice desfășurării activității • Achiziționarea de echipamente de comunicație															
Indicatori estimați a se realiza:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Denumire</th> <th>Valoare estimată</th> <th>Valoare realizată</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Nr. de echipamente obținute pentru bazele Salvamont din Harghita</td> <td>3123</td> <td>3123</td> </tr> <tr> <td>Număr de posturi Salvamont construite</td> <td>4</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Înființarea de noi locuri de muncă pentru faza de execuție a celor 4 baze Salvamont</td> <td>39</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Crearea condițiilor optime de lucru pentru salvamontiștii harghiteni</td> <td>32</td> <td>32</td> </tr> </tbody> </table>	Denumire	Valoare estimată	Valoare realizată	Nr. de echipamente obținute pentru bazele Salvamont din Harghita	3123	3123	Număr de posturi Salvamont construite	4	4	Înființarea de noi locuri de muncă pentru faza de execuție a celor 4 baze Salvamont	39	39	Crearea condițiilor optime de lucru pentru salvamontiștii harghiteni	32	32
Denumire	Valoare estimată	Valoare realizată														
Nr. de echipamente obținute pentru bazele Salvamont din Harghita	3123	3123														
Număr de posturi Salvamont construite	4	4														
Înființarea de noi locuri de muncă pentru faza de execuție a celor 4 baze Salvamont	39	39														
Crearea condițiilor optime de lucru pentru salvamontiștii harghiteni	32	32														
Valoarea realizată a proiectului:																
Valoare totală eligibilă :	5.573.948,95 lei															
Suma solicitată :	5.462.468,97 lei, din care : - FEDR: 5.462.498,97 lei - bugetul național: 0 lei															
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile :	111.478,98 lei															
Economii realizate :	547.369,48 lei															

Fișă proiect CJ Covasna

Cod SMIS proiect:	5325 561/08.10.2009															
Nr. Contract de finanțare	5325 561/08.10.2009															
Sursa de finanțare :	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 2, Domeniul major de intervenție 2.1															
Beneficiar :	CJ Covasna															
Titlul Proiectului :	Reabilitare drum județean DJ 121 Covasna – Zăbala – Imeni – Catalina – Târgu Secuiesc, km. 32+000 – 49+100, județul Covasna															
Localizarea proiectului (Regiune, Județ, Localitate)	Regiunea de Dezvoltare Centru, Județul Covasna															
Valoarea contractului de finanțare :																
Valoarea proiectului :	61.096.483,06 lei															
Valoare totală eligibilă	51.127.866,90 lei															
Suma solicitată	50.105.309,56 lei, din care : - FEDR: 44.225.604,87 lei - bugetul național: 5.879.704,69 lei															
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile	1.022.557,34 lei															
Perioada de implementare a proiectului:	35 luni															
Obiective :	Obiectivul general: • Îmbunătățirea infrastructurii de transport pe traseul DJ 121, și asigurarea conexiunii acestuia la rețeaua de drumuri naționale și la rețeaua TEN, cu scopul de a îmbunătăți accesibilitatea regiunii, mobilitatea populației și a bunurilor, determinând o dezvoltare durabilă a regiunii. Obiective specifice: • Creșterea gradului de siguranță a circulației • Fluidizarea traficului, datorită creșterii vitezei medii de deplasare, reducerea timpului de călătorie • Eficientizarea transportului public de persoane și a transportului de mărfuri și servicii															
Indicatori estimați a se realiza:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Denumire</th> <th>Valoare estimată</th> <th>Valoare realizată</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lungime drum județean reabilitate</td> <td>17,1</td> <td>17,1</td> </tr> <tr> <td>Nr. poduri consolidate</td> <td>3</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Nr. poduri noi (reconstrucție)</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Lungime trotuare pietonale</td> <td>9</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table>	Denumire	Valoare estimată	Valoare realizată	Lungime drum județean reabilitate	17,1	17,1	Nr. poduri consolidate	3	3	Nr. poduri noi (reconstrucție)	1	1	Lungime trotuare pietonale	9	9
Denumire	Valoare estimată	Valoare realizată														
Lungime drum județean reabilitate	17,1	17,1														
Nr. poduri consolidate	3	3														
Nr. poduri noi (reconstrucție)	1	1														
Lungime trotuare pietonale	9	9														
Valoarea realizată a proiectului :																
Valoare totală eligibilă :	44.267.706,09 lei															
Suma solicitată :	43.382.352,00 lei, din care : - FEDR: 38.291.565,79 lei - bugetul național: 5.090.786,21 lei															
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile :	885.354,09 lei															
Economii realizate :	6.860.160,81 lei															

PROIECTE DE SUCCES

1. Restaurarea ansamblului monument istoric parcul central Simion Bărnuțiu și Casino din Municipiul Cluj-Napoca (județul Cluj)

Este un proiect de referință nu numai prin faptul că este unul de succes, ci și prin faptul că întreaga comunitate îl consideră o mare reușită. Istoria parcului-monument istoric din inima orașului Cluj-Napoca a început în anul 1827, când organizația Asociația de Binefacere a Femeilor a închiriat terenul, pe atunci pustiu, cu scopul de a înființa un loc de recreație. Parcul a fost deschis publicului la începutul anilor 1830, având inițial numele de Parcul Poporului. În 1865 a luat ființă Asociația Parcului care a organizat aleile, a săpat lacul și a construit pavilionul de muzică (clădirea Casino). În 1877 a fost construit un pavilion de lemn pe insula din mijlocul lacului (clădirea Chios). Cu o istorie atât de vie, Parcul central și clădirea Casino au primit o nouă viață, prin proiectul cu valoarea totală de 42.581.630 lei, din care 33.092.465 lei finanțare nerambursabilă REGIO.

2. Servicii mai atractive în turismul balnear

În august 2012, orașul Beclean (județul Bistrița-Năsăud) a încheiat derularea proiectului „Extindere Parc Balnear Băile Figa cu Mini Aqua Land”, proiect care a beneficiat de un buget total de aproximativ 3160,73 mii. lei. Obiectivul general al proiectului l-a constituit diversificarea serviciilor turistice în vederea creșterii numărului de turiști la Băile Figa din Beclean. Proiectul a presupus construcția în incinta parcului balnear a unui parc acvatic format dintr-o piscină pentru înot cu facilități de hidromasaaj și o piscină cu tobogane. Apa din piscine este încălzită cu ajutorul panourilor solare, crescând astfel durata anuală de funcționare a parcului acvatic cu peste 13% (de la 70 de zile la 96 de zile).

3. Modernizarea și echiparea ambulatoriului de spital, din Municipiul Dej (județul Cluj)

În anul 2010 Primăria municipiului Dej a demarat proiectul “Modernizarea și echiparea ambulatoriului de spital, din Municipiul Dej, județul Cluj” care a constat în amenajarea spațiilor necesare cabinetelor de investigație și dotarea acestora cu aparatură modernă.

Investiția s-a finalizat cu succes în semestrul I al anului 2012 și a avut ca rezultat dotarea cu echipamente medicale și modernizarea la standarde europene a mai multor cabinete de investigații: Urologie, Pneumologie și Boli in-

fecțioase, Explorări Funcționale, Chirurgie, Neurologie și Gastroenterologie și Obstetrică-ginecologie. Această investiție fără precedent în ultimii ani în infrastructura de sănătate de la nivelul municipiului Dej, a făcut parte dintr-un amplu proiect de modernizare al Spitalului Municipal, care va continua cu noi investiții. Bugetul proiectului a fost în valoare totală de 2.153.222,24 lei din care suma de 1.692.684,04 lei asistența financiară nerambursabilă REGIO.

4. Reabilitare și extindere imobil situat în Louis Pasteur nr. 42, pentru obiectivul: Centru de zi Iedera pentru copiii cu sindrom Down

Proiectul implementat de Parteneriatul dintre UAT Municipiul Oradea și Asociația Down Oradea România ADOR a fost finanțat pe Axa prioritară 3 - „Îmbunătățirea infrastructurii sociale”. Domeniul major de intervenție 3.2 - Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale, în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013.

În urma acestei investiții s-au atins următoarele obiective specifice ale contractului de finanțare:

- ✓ a fost reabilitat și extins pe o suprafață de 435,45 mp, imobilul din str. Louis Pasteur, inclusiv prin mansardare;
  - ✓ s-a asigurat accesibilizarea spațiului din acest imobil prin montarea unui ascensor;
  - ✓ s-a ridicat standardul de eficiență a utilizării spațiului și cel de confort termic pentru beneficiari;
- Valoarea totală a proiectului a fost de 3.644.418,44 lei, iar finanțarea nerambursabilă de 2.729.097,91 lei.

5. Creșterea siguranței și prevenirea criminalității în orașul Baia Sprie prin achiziționarea de echipamente specifice și amenajarea unui centru de supraveghere

Primăria Orașului Baia Sprie a finalizat cu succes a proiectului cu titlul „Creșterea siguranței și prevenirea criminalității în zona de acțiune a orașului Baia Sprie prin achiziționarea de echipamente specifice și amenajarea unui Centru de Supraveghere”, implementat de Orașul Baia Sprie și co-finanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională, în cadrul Programului Operațional Regional 2007 – 2013, axa prioritară 1 – „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani

de creștere”, domeniul major de intervenție 1.1, Planuri Integrate de Dezvoltare Urbană, subdomeniul Centre Urbane. Proiectul a fost implementat în perioada 20.12.2011 – 18.12.2013. Valoarea totală proiectului a fost de 2.241.286,16 lei, iar finanțarea nerambursabilă a fost de 1.757.605,50 lei

Obiectivul specific al proiectului este creșterea siguranței și prevenirea criminalității în orașul Baia Sprie, prin achiziționarea, instalarea unui sistem de supraveghere și amenajare a unui dispecerat central de supraveghere necesar pentru creșterea siguranței și prevenirea criminalității.

În urma implementării proiectului au fost montate un număr de 27 camere de luat vederi mobile și 54 camere de luat vederi fixe, toate conectate la un dispecerat comun, permițând monitorizarea video permanentă a orașului Baia Sprie.

6. Reabilitarea și modernizarea străzii Sigmirului și a pasajului denivelat peste calea ferată - legătura între DN 17 și DN - șosea ocolitoare, municipiul Bistrița

Proiectul implementat de UAT Județul Bistrița-Năsăud a fost în valoare totală de 13.579.972,19 lei, iar finanțarea nerambursabilă a fost de 10.558.009,93 lei.

În urma implementării proiectului s-au realizat următoarele:

- ✓ reabilitarea părții carosabile (941m) și a trotuarelor (1238m), prin readucerea lor la nivelul funcțional, în conformitate cu normele tehnice în vigoare;
- ✓ modernizarea străzii urbane prin amenajarea unui număr de 12 locuri de parcare destinate autovehiculelor de mare tonaj și a unui număr de 60 locuri de parcare pentru autoturisme;
- ✓ asigurarea descărcării apelor meteorice prin construirea de 26 guri de scurgere;
- ✓ introducerea semnalizării orizontale și verticale reflectorizante, iluminatul corespunzător al căii rutiere, a spațiilor pentru deplasarea pietonilor.

Realizarea acestei investiții va conduce la:

- ✓ creșterea siguranței circulației și reducerea timpului de călătorie prin fluidizarea traficului precum și devierea traficului greu;
- ✓ protecția mediului înconjurător prin scăderea gradului de poluare a aerului și al apei, reducerea poluării fonice și a poluării cu gaze de eșapament și praf, evitarea eroziunii solului din zona străzii urbane prin colectarea și evacuarea apelor pluviale în condiții îmbunătățite. ■

Fișă proiect Sibiu

Cod SMIS proiect:	2229
Nr. Contract de finanțare	747/04.06.2010
Sursa de finanțare :	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 3, Domeniul major de Intervenție 3.1
Beneficiar :	Unitatea Administrativ Teritorială Județul Sibiu
Titlul Proiectului :	Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea Ambulatoriului nr. 1 al Spitalului Clinic Județean Sibiu
Localizarea proiectului (Regiune, Județ, Localitate)	Regiunea de Dezvoltare Centru, Județul Sibiu

Valoarea contractului de finanțare :

Valoarea proiectului:	7.572.196,10 lei
Valoare totală eligibilă	6.035.190,00 lei
Suma solicitată	5.914.486,20 lei, din care : - FEDR: 5.129.911,5 lei - bugetul național: 784.574,7 lei
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile	120.703,80 lei
Perioada de implementare a proiectului:	35 luni
Obiective:	Obiectivul general: • Dezvoltarea sistemului public de sănătate prin îmbunătățirea infrastructurii serviciilor medicale. Obiective specifice: • Creșterea calității serviciilor medicale oferite populației prin reabilitarea, modernizarea și dotarea Ambulatoriului nr. 1 al Spitalului Clinic Județean Sibiu

Indicatori estimați a se realiza:	Denumire	Valoare estimată	Valoare realizată
Rezultate imediate (directe)	Unități medicale reabilitate, modernizate, echipate	1	1
	Cabinete medicale noi	14	14
	Nr. echipamente noi achiziționate	16	16

Valoarea realizată a proiectului :

Valoare totală eligibilă:	5.287.628,16 lei
Suma solicitată:	5.181.875,61 din care : - FEDR : 4.494.483,95 lei - bugetul național: 687.391,66 lei
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile:	105.752,55 lei
Economii realizate:	747.561,84 lei

Fișă proiect MULTINVEST

Cod SMIS proiect:	4182
Nr. Contract de finanțare	1116/10.12.2010
Sursa de finanțare :	Programul Operațional Regional, Axa prioritară 4, Domeniul major de Intervenție 4.1
Beneficiar :	SC MULTINVEST SRL
Titlul Proiectului :	Construire clădire de birouri pentru sprijinirea afacerilor în Municipiul Târgu Mureș
Localizarea proiectului (Regiune, Județ, Localitate)	Regiunea de Dezvoltare Centru, Județul Mureș, Municipiul Târgu Mureș

Valoarea contractului de finanțare :

Valoarea proiectului :	29.187.861,52 lei
Valoare totală eligibilă	21.136.232,00 lei
Suma solicitată	14.795.362,40 lei, din care : - FEDR : 12.832.017,81 lei; - bugetul național : 1.963.344,59 lei
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile	6.340.869,60 lei
Perioada de implementare a proiectului :	12 luni

Obiectivul general:
• Atragerea investițiilor interne și externe în scopul sprijinirii dezvoltării economice și sociale durabile la nivel local și regional.

Obiective specifice:
• Construirea unei clădiri de birouri de tip Business Center;
• Dotarea corespunzătoare pentru funcționarea optimă a clădirii, cu respectarea prevederilor referitoare la soluțiile informatice, protecția mediului și eficiența energetică;
• Ocuparea Business Center-ului cu firme de consultanță și proiectare, care să ofere servicii complete de: arhitectură – construcții, organizarea investițiilor, transport urban și internațional, activități în domeniul imobiliarilor, servicii de marketing, achiziții publice, consultanță în obținerea finanțărilor din fonduri structurale, consultanță pentru dezvoltarea activităților în domeniul turismului;
• Crearea a 60 de noi locuri de muncă în cadrul firmelor găzduite.
Pentru atingerea acestor obiective, rezultatele activității din cadrul proiectelor vizează:

- Un imobil de birouri State-Of-The-Art, impresionant prin impact, inteligență, eficiență și noutate, cu 8 niveluri;
- Dotarea clădirii cu echipamente de ultimă generație, mobilier și accesorii care oferă locatarilor condiții excelente pentru desfășurarea activităților;
- Ocuparea Business – Center la finalizarea investiției cu 11 microintreprinderi și 3 IMM-uri cu care s-au încheiat deja contracte de închiriere.

Indicatori estimați a se realiza :	Denumire	Valoare estimată	Valoare realizată
Rezultate imediate (directe)	Nr. total de agenți economici atrași în cadrul structurii de sprijinire a afacerilor (locatari ai structurii):	11	11
	■ microintreprinderi	3	3
	■ întreprinderi mici	3	3
	Nr. total de locuri de muncă nou create în cadrul firmelor găzduite în structura de sprijinire a afacerilor, din care :	30	30
	■ pentru femei	30	30
	■ pentru bărbați	30	30

Valoarea realizată a proiectului:

Valoare totală eligibilă :	20.451.004,96 lei
Suma solicitată :	14.315.703,46 lei, din care : - FEDR : 12.416.009,60 lei; - bugetul național 1.899.693,86 lei
Contribuția proprie la cheltuielile eligibile :	6.135.301,50 lei
Economii realizate :	685.227,04 lei

Producător de cabluri și conductori electrici

ADVERTORIAL

O lege care creează condiții mai bune pentru absorbția fondurilor europene este o foarte bună inițiativă

Eurointegra Association a fost înființată în anul 2003, în Sofia, Bulgaria. Asociația are filiale înregistrate în Bulgaria în Kresna, Sandanski, Montana, Haskovo, Kardzhali și în Kosovo. Experiența profesională și buna expertiză a Eurointegra a dus la dezvoltarea unor modele de colaborare între ONG-uri, autorități și mediul de afaceri, în scopul de a servi societatea. Asociația are experiență în diferite domenii de proiecte: turism, vin, educație, siguranță alimentară, e-governare, promovarea vinurilor și a produselor alimentare în țările care nu sunt membre ale Uniunii Europene. În unsprezece ani, organizația a implementat peste 16 de proiecte finanțate de UE, care au răspuns nevoilor comunității, regiunile de la frontiera România-Bulgaria. Acestea au avut în vedere dezvoltarea afacerilor, creșterea sustenabilității și competitivității IMM-urilor și crearea de modele de cooperare între mediul de afaceri, autoritățile locale și ONG-uri. Organizația o echipă de experți extrem de motivați pentru pregătirea și implementarea de studii, analiza problemelor legate de dezvoltarea turismului și a progresului economic în anumite regiuni, cum ar fi din Bulgaria - România, Bulgaria - Macedonia, Bulgaria - Bulgaria și Turcia - Grecia, precum și dezvoltarea de modele pentru luarea deciziilor. Doamna Desislava Doncheva care este fondator și președinte al Consiliului de Administrație Eurointegra Association, fiind implicată activ încă din 2003, este de părere că o lege mai funcțională pentru fondurile europene ar putea ajuta la creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene. Doamna Doncheva mai este consultant al Asociației pentru Siguranța Alimentară și al echipei de proiect a Consiliului de Miniștri privind Dezvoltarea de Servicii Complexe Administrative din Bulgaria. Desislava Doncheva a răspuns la câteva întrebări despre unul dintre

proiectele Asociației, derulat cu fonduri europene, și ne-a împărtășit opiniile sale legate de situația absorbției finanțărilor europene, în țara noastră.

Întrebare: Care este obiectivul proiectului Festival Transfrontalier Româno-Bulgar?

Desislava Doncheva: Obiectivul principal al proiectului este dezvoltarea unei coeziuni sociale mai bune în regiunea transfrontalieră prin cunoaștere culturală reciprocă și colaborare în zonele rurale din regiune, prin aducerea în atenție a diferite tradiții folclorice, istorice și culturale ca o formă de comunicare între generațiile tinere, pentru dezvoltarea zonei de graniță.

Obiectivul specific este stabilirea unui parteneriat durabil între elevii și școlile din localitatea Glavinitză din Bulgaria și din comuna Grădiștea și județul Călărași.

Întrebare: Cum măsurați succesul proiectului?

Desislava Doncheva: Rezultatele obținute în urma punerii în aplicare a proiectului vor conduce la convergența a două comunități care sunt separate de bariere lingvistice, de lipsa de conștientizare a obiceiurilor locale, a valorilor și a tradițiilor.

Proiectul este o oportunitate incredibilă care aduce împreună tineri, municipalitate și autoritățile școlare și care creează contacte de durată, o bună prietenie și parteneriate comune.

Întrebare: Care este valoarea proiectului?

Desislava Doncheva: Proiectul, în valoare totală de 249.940,75 euro, este finanțat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria 2007-2013, și este implementat de Primăria Glavinitză - lider de proiect în parteneriat cu Asociația Eurointegra, ambele din Bulgaria, Inspectoratul Școlar Județean Călărași și Asociația Acces Călărași.

Întrebare: Câți copii beneficiază de acest proiect?

Desislava Doncheva: 147 de copii - implicați direct în activitățile proiectului. Copii din ambele municipalități au oportunitatea de a participa la diferite activități de divertisment.

Întrebare: De ce numele "19 Century Fashion Show"?

Desislava Doncheva: Ideea a fost de a provoca interes față de istorie și tradiții. O națiune, pentru a fi puternică, trebuie să respecte istoria. Și regiunile noastre sunt puternice

cu frumusețea folclorului și tradițiile din aceste secole, de aceea trebuie să transmitem această frumusețe tinerelor generații.

Întrebare: Cum caracterizați absorbția fondurilor europene în România? Ce estimare aveți pentru gradul de absorbție la finalul anului?

Desislava Doncheva: Nu pot face o estimare, deoarece nu aceasta a fost preocuparea noastră principală, cunoașteam

faptul că sunt fonduri suficiente și am acționat. Poate sunt necesare mai multe seminarii dedicate companiilor, în care să le fie explicat cum să aplice la aceste proiecte.

Ministrul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice este autoritatea de management pentru proiectele noastre și opinia mea personală este că experții sunt foarte experimentați și mereu încearcă să ajute beneficiarii. Acest lucru cu siguranță este o premisă pentru asigurarea unui grad ridicat de absorbție al fondurilor.

Întrebare: Cum apreciați reforma sistemului de absorbție a fondurilor europene, propusă de actualul ministru, Eugen Teodorovici?

Desislava Doncheva: Fiecare pas înainte este binevenit, aștept să văd forma finală și desigur este o etapă importantă pentru noi, am fost bucuroși să auzim despre această inițiativă. Bazându-ne pe vasta noastră expertiză, sunt pe deplin convinsă că o lege care creează condiții mai bune pentru absorbția fondurilor europene este o foarte bună inițiativă. Reguli clare și concise vor asigura un cadru mai bun pentru beneficiari.

Întrebare: Ce ar trebui să facă România pentru a crește absorbția?

Desislava Doncheva: Să încurajeze (cu inițiative legislative) companiile să se aplice în această direcție, este posibil. Rezultatele sunt măsurabile și pline de satisfacție, este suficient spațiu pentru a o face și este o oportunitate extraordinară de afaceri. Nu este ușor, dar este posibil. Cel mai important pentru succes este ca toate părțile interesate în acest proces să se uite într-o singură direcție. ■

INVESTITII

Klaus Iohannis: "Comunitățile locale trebuie sprijinite să acceseze fonduri europene"

Proiecte de 130 milioane de euro, în Sibiu

Reporter: Cum caracterizați situația absorbției fondurilor europene în țara noastră?

Klaus Iohannis: Absorbția a fost dificilă, într-un ritm prea lent. România a reușit din fericire să absoarbă sume importante, de aproximativ 3,4 miliarde de euro, conform informațiilor disponibile în spațiul public. Totuși, România ar fi putut obține mult mai mult. Unul dintre motivele pentru care aceasta nu s-a întâmplat este demersul birocratic foarte dificil și de durată, aproape descurajant. O altă cauză ar putea fi lipsa personalului, această situație fiind rezultatul politicii de salarizare și angajare în sectorul bugetar. Chiar dacă o comunitate are proiecte și are disponibilitatea să parcurgă toate etapele, lipsa personalului duce la abandonarea acelor proiecte. La nivelul Sibiului, exemplul pe care îl cunosc, am reușit să depășim aceste probleme și am reușit să implementăm proiecte în valoare de aproape 130 de milioane de euro.

Reporter: Cum a decurs procesul de absorbție a fondurilor europene? Au existat probleme de-a lungul procesului de atragere a finanțării?

Klaus Iohannis: Nu am înregistrat probleme sau întârzieri semnificative. Au fost făcute mici ajustări la proiectele tehnice, au fost oferite clarificări la solicitarea organismelor de analiză, dar nesubstanțiale. Mai mult, am reușit în aproape toate cazurile să finalizăm lucrările înainte de termenul contractual.

Întreg procesul de obținere a finanțării a fost însă dificil, a consumat multe resurse și a necesitat o echipă foarte eficientă, dar sunt bucuroși să spun că Primăria Sibiu are o astfel de echipă.

Reporter: Cum ați asigurat cofinanțarea proiectelor?

Klaus Iohannis: Co-finanțarea a fost asigurată din bugetul local. Nu au fost probleme în asigurarea acestei co-finanțări pentru că am planificat foarte atent și eficient bugetul.

Reporter: Care sunt beneficiile pentru orașul Sibiu în ceea ce privește rezultatele ulterioare ale proiectelor?

Klaus Iohannis: Fiecare dintre

proiectele pe care le-am menționat mai înainte a fost gândit în folosul comunității. Aceste proiecte au fost parte a unei strategii de dezvoltare a orașului pe care noi am cuprins-o într-un ghid de dezvoltare a Sibiului pentru perioada 2003-2013. Am reușit în bună măsură să implementăm acele proiecte. Modernizarea unei școli și a unui centru pentru copii cu handicap, reabilitarea rețelelor de apă și canal și a unor străzi, construcția unui nou viaduct, investiția în promovarea Sibiului ca locație culturală și turistică, eficientizarea administrației orașului și instruirea funcționarilor, toate acestea au adus beneficii clare și concrete sibiștilor prin creșterea nivelului de confort, a calității serviciilor de care beneficiază. Spre exemplu, 700 de copii vor urma cursurile unei școli modernizate, cu dotări care le vor asigura o educație mai completă, traficul se va desfășura în condiții mai bune pe străzile respective, iar furnizarea apei potabile se va face mai eficient.

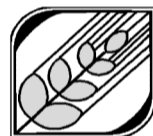
Reporter: Intenționați să mai accesați fonduri europene și pentru alte proiecte?

Klaus Iohannis: Pentru acest exercițiu bugetar am mai deșus un proiect pentru obținerea de finanțare pentru modernizarea unei alte școli generale din Sibiu. Pentru exercițiul financiar 2014-2020 avem însă foarte multe proiecte. Lucrăm în prezent la ghidul de dezvoltare a orașului pentru această perioadă și la Planul Integrat de Dezvoltare Urbană care să asigure consecvența și coerența acestor proiecte.

Reporter: Ce măsuri credeți că ar trebui să ia Guvernul pentru creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene?

Klaus Iohannis: Cred că trebuie sprijinite comunitățile locale mai mult pentru a putea să acceseze și acestea fonduri. De asemenea, cred că reducerea birocrăției pe plan intern ar putea fi un real sprijin, asigurând premisele unei absorbții mai bune a fondurilor disponibile.

ADINA ARDELEANU

FONDUL DE GARANTARE A CREDITULUI RURAL - IFN S.A.

Vreți să dezvoltați o afacere în domeniul agriculturii sau al industriei alimentare, sau să realizați proiecte finanțate prin FEADR și nu dispuneți de suficiente garanții pentru a obține un credit? Prietenul de care aveți nevoie este

Fondul de Garantare a Creditului Rural - IFN SA

pentru că:

- gestionează schemele de garantare cu finanțare din PNDR;
- facilitează accesul la credite al fermierilor, procesatorilor de produse agricole, beneficiarilor eligibili ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondului European de Garantare Agricolă;
- oferă un instrument prin care finanțarea rurală a devenit accesibilă beneficiarilor programelor europene;
- acordă garanții în lei și în valută;
- nu pretinde din partea clientului alte garanții materiale pentru garanția acordată, în afara celor solicitate de bancă pentru partea negarantată de Fond și dobânda aferentă;
- împarte cu instituțiile finanțatoare riscul finanțării;
- oferă profesionalism și operativitate în acordarea garanțiilor.

Servicii oferite:

- Fondul** acordă garanții pentru:
    - creditele pe termen scurt, mediu și lung solicitate de beneficiari pentru realizarea producției agricole și a obiectivelor de investiții cofinanțate prin PNDR;
    - creditele acordate de instituțiile finanțatoare beneficiarilor PNDR, SAPS și altor forme de sprijin alocate din bugetul MAPDR, în calitatea acestora de persoane fizice sau juridice;
  - Fondul** emite garanții în favoarea beneficiarilor publici ai FEADR pentru încasarea de la APDRP a avansului prevăzut în Contractul de finanțare nerambursabilă;
- Beneficiarii prevăzuți la pct. 1 trebuie să se încadreze în categoria de IMM - uri conform legislației în vigoare și să nu se afle în dificultate financiară conform Comunicării CE publicată în JO al UE nr. 244,01/10/2004.

Pot fi garanți:

- Beneficiarii privați și publici eligibili ai FEADR;
- Fermierii și procesatorii de produse agricole.

Garanția Fondului poate acoperi:

- **până la 80%** din valoarea creditelor acordate de instituțiile finanțatoare fermierilor, procesatorilor de produse agricole și sectorului non-agricol pentru realizarea investițiilor declarate eligibile prin FEADR și respectiv a finanțării pentru asigurarea capitalului de lucru necesar realizării producției;
- **până la 100%** din valoarea scrisorilor de garanție necesare beneficiarilor publici ai FEADR pentru obținerea avansului de la APDRP sau realizării obiectivelor de investiții.

Valoarea maximă a unei garanții acordate fiecărui beneficiar de către FGCR-IFN SA pentru fiecare solicitare a instituției finanțatoare nu va depăși echivalentul a 2,5 milioane euro, denumiți în lei la cursul leu/euro de la data solicitării de garantare transmisă acestuia de către instituția finanțatoare.

Comisionul datorat Fondului pentru acordarea garanției va fi:

- de 0,05% pe lună, sau după caz 1% pe an, în cazul beneficiarilor publici;
- între 1,6% - 3,8% în cazul beneficiarilor privați, în funcție de ratingul atribuit beneficiarilor de instituția finanțatoare, cu excepția beneficiarilor măsurii 121 și 123 din PNDR, care vor plăti primă unică de garantare.

Cum se poate accesa garanția FGCR - IFN SA ?

Informații-vă pe adresa Fondului: www.fgcr.ro, contactați una din următoarele bănci comerciale pentru obținerea finanțării necesare realizării afacerii dumneavoastră și optați pentru garantarea lui de către FGCR - IFN SA:

Banca Comercială Română SA, B.R.D. - Groupe Sociétés Générale SA, Banca Transilvania SA, Raiffeisen Bank SA, CEC Bank SA, Banca Comercială Carpatica SA, Banca Românească SA, Romanian International Bank SA (RIB), EximBank SA, ProCredit Bank SA, OTP Bank Romania SA, Millennium Bank SA., Volksbank, Piraeus Bank, Alpha Bank România SA, Bancpost SA, Bank Leumi Romania SA, GE Garant Bank SA, Unicredit Tiriac Bank, Libra Bank, Banca Comerciala Feroviara SA.

Pentru obținerea scrisorii de garanție în cazul beneficiarilor publici, aceștia se vor adresa direct Fondului.

FGCR - IFN SA garantează reușita dumneavoastră!

Nu ezitați să ne contactați la:
Fondul de Garantare a Creditului Rural - IFN SA

Str. Occidentului nr. 5, sector 1, București
Tel.: 021/312.54.03; 021/312.54.05; 021/312.54.63; 021/312.54.64; 021/312.54.65,
Fax 021/312.54.14; 021/312.54.19
e-mail: office@fgcr.ro
www.fgcr.ro